Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

КОШТ НУМАРУ 5 кап.

9 ГОД ВЫДАНЬНЯ. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 120 (2308) Субота, 26-га мая 1928 г.

Якасьць будаўнічых работ.

[illegible]

Працэс шахцінскіх контр-рэвалюцыянэраў.

Выяўляецца, што шкоднікі парушэньнем норм і расцэнак справакавалі рабочых на непарадкі.—Дзініл кветкі антысэмітызму.

Паказаньні абвінавачанага Бабенка.

[illegible]

Шкодніцкую працу падсудны таксама лічыць свае адмоўныя адносіны да машын, выробленых на савецкіх заводах. Урубовыя машыны Краматорскага заводу, трапіўшыя на капальню № 2, былі падсудным у свой час прызнаны нягоднымі, хоць гэта і не адпавядала сапраўднасьці. Загадчыкам капальні № 2 Бабенка быў назначан у 1923 г. Шкодніцкая праца яго ня спынялася ў працягу 4 гадоў. Дырэктывы падсудны атрымліваў непасрэдна ад Беразоўскага і Калганава.

Беразоўскі казаў яму, што савецкая ўлада ня мае магчымасьці ўтрымаць у сваіх руках усе капальні. Частка капальняў будзе перададзена ранейшым гаспадаром. Неабходна захаваць для гаспадароў лепшыя капальні. У 1921 г. былі надзеі на хуткае скасаваньне савецкае ўлады. У наступныя гады, у зьвязку з гаспадарчым умацаваньнем савецкае ўлады, гэтая надзея зьнікла. Была вера ў тое, што будуць запрошаны ранейшыя ўласьнікі ў якасьці арандатараў ці канцэсіянэраў. Урэшце, у 1927 г. была надзея на паслабленьне савецкае ўлады ў зьвязку з унутрыпартыйнай дыскусіяй.

Каладуб мне казаў,—паказвае Бабенка,—што апазіцыя робіць добрую справу, бо яна хістае савецкую ўладу і падрыхтоўвае яе скасаваньне.

[illegible]

На гэтым скончылася ранішняе пасяджэньне.

Вячэрняе пасяджэньне 24 га мая пачынаецца з пытаньняў, адрасаваных падсуднаму.

Паказаньні сьведак—данецкіх гарнякоў.

На эстраду адзін за другім выходзіць частка сьведак, якія ўсебакова асьвятляюць дзейнасьць Бабенка да і пасьля рэвалюцыі. Сярод сьведак—горнарабочыя, ранейшыя чырвонаармейцы, камсамольцы. Усе яны ведаюць Бабенка з даўніх пор, сустракаліся з ім штодзень на вытворчасьці, у прыватным жыцьці, у часе пабыту белых. Фігура Бабенка вымалёўваецца зусім выразна: ён з рабочымі быў вельмі грубы, зьдзекваўся над палоннымі чырвонаармейцамі, быў грозою горнарабочых капальні № 2.

Сьведка Давыдаў працаваў на капальні № 2 35 гадоў бязупынна. Ён характарызуе Бабенка ў кароткіх рысах: „Бабенка лічыў рабочых за сабак“. За малейшы ўчынак ён штрафаваў. Адносіны Бабенка да савецкае ўлады і прафсаюзаў былі востра адмоўныя. Пасьля рэвалюцыі ён рабочым у адказ на іх просьбы амаль заўсёды адказваў: «Ідзеце да сваіх і прасеце», прычым пад словам «сваіх»—ён разумеў органы савецкае ўлады, прафсаюзы і г. д.

Сьведка т. Шэвалдзін працуе на капальнях з 1879 г. У 1906 г. я пачаў працаваць на капальні Азоўскае кампаніі. Гэтыя капальня новая, адна з лепшых, дасканала абсталяваная, мае сваю электрастанцыю, майстэрні і капітальную сартыроўку. Ён працаваў на гэтай капальні да 1921 г., калі капальня была затоплена Бабенкам.

Тав. КРЫЛЕНКА: Як-жа рабочыя адносяцца да затапленьня капальні?

ШЭВАЛДЗІН: Рабочыя былі вельмі абураны, бо яны былі звольнены і засталіся бяз працы. Капальня загінула, а абсталяваньне расьцягнулі.

ВАСІЛЬЛЕЎ-ЮЖЫН: А вы ня скардзіліся прафсаюзу ці каму яшчэ іншаму?

ШЭВАЛДЗІН: Так, мы скардзіліся кіраўніку Калганаву.

Сьведка Выморaў разам з іншымі чырвонаармейцамі ў 1918 г. працаваў на капальні, дзе наглядам кіраваў Бабенка. Бабенка зьдзекваўся над чырвонаармейцамі, прымушаючы іх працаваць у сьвяты.

Адстаўка ўраду Маркса адкладзена.

[illegible]

САЦЫЯЛ-ЗГОДНІКІ ВЫРАТУЮЦЬ

[illegible]

Вакол гамбурскага выбуху.

ШМАТ СОТ ПАЦЯРПЕЎШЫХ.

[illegible]

...Нарада спэцыялістаў пастанавіла зьнішчыць запасы фосгену хэмічным шляхам на месцы іх сховы, бо вываз балёнаў фосгену з межаў гораду вельмі небясьпечны.

ПРЫЧЭПКІ ДЗЯРЖАЎ АНТАНТЫ.

БЭРЛІН, 24-5. Нападкі францускага, ангельскага і амэрыканскага друку на Нямеччыну ў зьвязку з выбухам рэзэрвуараў у Гамбурзе выклікалі ў нямецкім друку жвавыя водгукі.

Блізкая да міністэрства замежных спраў «Тэгліхэ Рундшау» лічыць, што Нямеччына павінна рашуча дамагацца надпісаньня міжнароднае канвэнцыі, забараняючае ўжываньне газаў у часе вайны. Газэта заяўляе: проста абураючы факт, што суседзі Нямеччыны прысьвячаюць так шмат працы для падрыхтоўкі адпору атак атрутнымі газамі і ў той-ж час чым больш гавораць аб разброеньні, тым у меншай меры яно ажыцьцяўляецца. Нямеччына павінна лічыцца з існуючымі фактамі».

РАСПРАВА.

[illegible]

...вавыя лаўры, чынячы суд і расправу над палякамі, якія адважваліся ўзьняць зброю ў барацьбе супроць белага цара; у той самай Вільні, дзе адначасна з польскімі ахвярамі царскага тэрору гінулі на шыбеніцах беларускія дзеячы —Каліноўскі і іншыя, зараз у адносіне да беларускага народу гэтыя-ж функцыі катаў выконваюць польскія Мураўёвы-каты.

За 10 гадоў існаваньня незалежнай польскай Рэчы Паспалітай мы ўжо бачылі шмат такога, што ў тыя часы, калі Польша стагнала пад ярмом цароў і кайзэраў, здавалася б дзікім. І захопы тэрыторый, населеных непалякамі, і перанятая ў Прусіі сыстэма высяленьня з зямлі беларускіх і украінскіх сялян «асаднікамі»—калёністамі, і прымусовая палёнізацыя насельніцтва Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны, і крывавыя расправы «сацыялістаў» Дашынскіх і Марачэўскіх з рабочымі, і барацьбе з сялянствам, якое патрабуе зямлі, і заклік да ўлады тых, хто ля помніка Кацярыны II у той час дэманстравалі сваю адданасьць і свае вернападданыя пачуцьці дынастыі Раманавых, і перайманьне і ўдасканаленьне ранейшай расейскай ахранкі з усімі яе спосабамі катаваньня.

Шмат чаго прышлося быць сьведкамі за мінулыя 10 гадоў. І ня гледзячы на гэта, суд над беларускай «Грамадой», нават на гэтым чорным ад застыўшай крыві фоне, яскрава выпукляецца як падзея, якая пязмываемай плямай ганьбы, застанецца на твары польскіх Мураўёвых. „Грамада“, як вядома, толькі таму, што яна была абаронца народнай волі, волі беларускіх сялян, была вялізарнай масавай партыяй, у шэрагі якой уступалі беларускія сяляне сотнямі тысяч усюды, куды толькі даходзілі весткі аб яе ўзьнікненьні. Не беларускіх дэпутатаў судзіў польскі суд у захопленай у свой час генэралам Жэлігоўскім Вільні, не дзесятак-другі беларускіх сялян, якіх польскія паслугачы сама-[illegible] ...рускага сялянства і пасадзілі на лаўку падсудных. Польскія акупанты чынілі суд і расправу над беларускім народам, над яго марамі аб сваім вызваленьні ад панскага прыгону, аб сваёй нацыянальнай самастойнасьці, над яго марамі аб зямлі.

Прысуд вядомы. Ня сёньня—заўтра будуць агалошаны і матывы прысуду. Ня тыя сапраўдныя матывы, якімі кіраваліся польскія паны-абшарнікі ў барацьбе з сваім клясавым беларускім ворагам, і ня тыя, якімі кіраваліся яны, як абаронцы капіталу на ўсходзе, якія спрабуюць шляхам крывавага тэрору забясьпечыць сабе тыл і спакой у бліжэйшым тылу на выпадак ваенных ускладненьняў. Матывы будуць іншага характару, якімі ўжо ня раз карысталіся польскія кручкатворы з-пад «белага арла». Але тыя матывы ясны для ўсіх, ясны для беларускага народу.

У адказ на прысуд з лаўкі падсудных палілася песьня: «Ад веку мы спалі»...

Спалі, але, абуджаюцца, рвуцца да жыцьця... І ніякая сіла, ніякія прысуды катаў ня змогуць утрымаць абуджаны народ, які зразумеў свае правы.

Да жыцьця, да свайго вызваленьня, да барацьбы яго рвуцца побач з беларусамі польскія і украінскія рабочыя і сяляне. На іх таксама валяцца такія-ж удары. Паны перанялі спосабы «замірэньня» ад сваіх ранейшых прыгнятальнікаў і іх чакае такі самы лёс, якога дачакаліся цары і кайзэры.

„Няхай буржуазея лютуе,—вучыў Ленін на першым кангрэсе Камуністычнага Інтэрнацыяналу,—няхай яна яшчэ забівае тысячы рабочых—перамога будзе на нашым баку, перамога ўсясьветнай камуністычнай рэвалюцыі забясьпечана.

А гэта перамога дасьць волю і беларускаму народу, над якім зараз зьдзекваюцца.

ФЭЛІКС КОН.

ГВАЛТОЎНАЯ ЗЬДЗЕЛКА ЗА КОШТ КІТАЙСКАГА НАРОДУ.

Японія „купляе“ Цындао ў Чжан-Цзо-Ліна

ШАНХАЙ, 24-5. „Чайна Таймс“ агалашае «сакрэтнае паведамленьне з Цьзянцьзіну», водлуг якога Чжан-Цзо-Лін намеран падпісаць тайную згоду з Японіяй на наступных умовах: пекінскі ўрад аддае Японіі Цындао ў арэнду, тэрмінам на 99 гадоў, узамен гэтага Японія дае Чжан-Цзо-Ліну пазыку ў суме 50 міліёнаў даляраў; Японія атрымлівае манаполію на пабудову чыгунак у Манчжурыі; пекінскі ўрад абавязваецца выканаць т. зв. «21 патрабаваньне Японіі» аб спэцыяльных правох Японіі ў Кітаі.

Новая хваля расстрэлаў у Гуандуні.

НЬЮ-ЁРК, 24-5. Водлуг паведамленьняў кантонскага карэспандэнта агэнцтва «Асашыэйтэд Прэс», войска гуандунскага правінцыянальнага ўраду пакарала сьмерцю ў Кантоне 150 чалавек па абвінавачаньні ў прыналежнасьці да камуністычнае партыі.

З Кантону выслана некалькі расейскіх жанчын, выступаўшых у мясцовым кабарэ; яны абвінавачваюцца ў дапамозе камуністам.

ЧЖАН-ЦЗО-ЛІН ПРАПАНУЕ ЗАМІРЭНЬНЕ.

ТОКІЁ, 24-5. Водлуг паведамленьня агенцтва Сімбун Рэнго, Чжан-Цзо-Лін прапануе Чан-Кай-Шы мірныя перамовы на наступных умовах: 1) паўночная армія і армія паўднёўцаў застаюцца на пазіцыях, якія яны займаюць у сучасны момант; 2) усе спрэчныя пытаньні павінны быць вырашаны нацыянальным зборам, да часу склікання якога на чале цэнтральнага ўраду стаіць Чжан-Цзо-Лін; 3) паўночны і паўднёвы ўрады павінны выступаць у дыплёматычных пытаньнях пагоджана.

АРЫШТЫ КАМУНІСТАЎ.

ШАНХАЙ, 24-5. Водлуг паведамленьняў з Кантону, паліцыя ўчыніла вобыск у памяшканьні «камуністычнае штабс-кватэры». У часе вобыску арыштаваны Тан-Чу-Шэн, які, водлуг заяўленьняў, зьяўляецца членам «выканаўчага камітэту кампартыі». Арыштавана таксама 15 хлапцоў і 2 дзяўчынкі, абвінавачваемыя ў прыналежнасьці да кітайскага камсамолу.

ПЕРАХОД МУКДЭНЦАЎ НА БОК ЧАН-КАЙ-ШЫ.

ШАНХАЙ, 24-5. Водлуг паведамленьняў «Шун-Бао», салдаты паўночных армій, не жадаючы выяжджаць у Манчжурыю, пераходзяць на бок паўднёвых армій.

Трагічнае становішча ў ангельскай горнапрамысловасьці.

ЛЁНДАН, 24-5. Агенцтва Рэйтара паведамляе: „На сёньнешнім пасяджэньні палаты вобшчын некаторыя дэпутаты рабочае партыі распачалі спрэчкі аб становішчы ў вугальнай прамысловасьці. Дэпутаты зазначылі, што становішча гарнякоў у Шатляндзкім і некаторых іншых вугальных раёнах зьяўляецца трагічным. Яны знаходзяцца ў нячувана цяжкіх і жабрацкіх умовах.

Прадстаўнік міністэрства па справах вугальнае прамысловасьці Кінг, у адказ на [illegible] вугалю. Аднак, яна здолела перадаць усяго 250 міліёнаў, бо на большасьці рынкаў яна сустракала перашкоды ў выніку забастоўкі гарнякоў, якая цягнулася каля 7 месяцаў у 1926 г. Кінг лічыць, што прапанаванае ўрадам скарачэньне мясцовых падаткаў і чыгуначных ставак на перавозку вугалю дапаможа вугальнай прамысловасьці.

У адказ на запытаньне, ці магчыма якая-небудзь згода аднооа скарачэньня [illegible]

„ЧЫРВОНЫ ДЗЕНЬ“ ЧЭХА-СЛАВАЦКАГА ПРАЛЕТАРЫЯТУ.

ПРАГА, 24-5. У камуністычнай газэце „Рудэ Права“ надрукавана адозва, якая заклікае рабочых выйсьціся ў Празе 5 і 6 ліпеня (калі павінна была адбыцца забароненая ўрадам рабочая спартакіяда). Замест забароненае спартакіяды адозва прапануе наладзіць у Празе «Чырвоны дзень» збору рабочых з усіх канцоў краю.

Беларусы ў Чэхаславакіі.

Як паведамляе „Беларуская Крыніца“ (№ 30), у Чэхаславакіі скончылі ў гэтым годзе розныя вышэйшыя школы наступныя асобы з Зах. Беларусі: М. Гузоўскі, М. Станкевіч, П. Астапкевіч і К. Шышкоўскі. З гэтых чатырох толькі М. Гузоўскі атрымаў дазвол вярнуцца ў З. Беларусь. М. Станкевіч самохаць выехаў у З. Беларусь.

Здань эканамічнага крызісу.

ВАШЫНГТОН, 23-5. Акцыі на нью-ёрскай біржы страцілі свой ранейшы кошт. Банкі ўзмоцнена ліквідуюць пазыкі, выдадзеныя пад акцыі. Высокі крэдытны процант сьведчыць аб недахопе крэдыту.

Друк за рубяжом.

Імпэрыялістычная вайна 1914 г., падзяліўшая сьвет на «пераможнікаў і пераможаных», перакраіўшая карту Эўропы на вялікія і малыя «кавалкі», зьмяніла таксама сутнасьць і шостае вялікае дзяржавы—сусьветнага друку.

За апошнія 12-13 гадоў, за годы рэвалюцыйнага ўздыму мас ва ўсіх капіталістычных краёх, за годы суровых клясавых баёў ва ўсім сьвеце,—зьмянілася разуменьне аб друку, як аб „вялікай дзяржаве“. Друк у капіталістычных краінах за гэты час востра дыфэрэнцыяваўся. Ён быў зброяй клясавае барацьбы. Зброяй моцнай, якая не ўступае дальнабойным гарматам, танкам і атрутным газам. Друк у сучасны момант мае яўна вызначаны клясавы характар,—і адгэтуль усе яго «якасьці».

Што ўяўляе сабою зараз буржуазны друк? Гэта непадзеленыя і нераспыленыя ў розных гарадох зямное кулі асобныя выданьні, належачыя таму ці іншаму ўласьніку, як гэта было 15-20 гадоў таму назад. Не. Зараз капіталістычны друк Эўропы і Амэрыкі таксама, як фінансы, банкі і асобныя галіны прамысловасьці, трэстыраваны і сындыкаваны. Друкам кіруюць тыя-ж рухавікі буржуазнае машыны, якія ўплываюць на палітычны напрамак у парлямантах, у міністэрствах, якія абарачваюць, гледзячы па мэтазгоднасьці, габінэты, дыктуюць цэны на розных біржах і інш.

Нортклифы і Ротэрміры ў Англіі, Хэрсты—у Злучаных Штатах Паўночнае Амэрыкі, Лушэры, Коці—у Францыі, Гугенбэргі, Ульштэйны, Рудольф Моссэ—у Нямеччыне,—усе яны ня толькі газэтныя каралі, уласьнікі сотняў газэт і часопісаў. Яны ўсе члены аднае капіталістычнае сям'і.

Браты Ульштэйны ў Нямеччыне, выдаюць „Фосішэ Цэйтунг“ з тыражом у паўтары міліёны экзэмпляраў, канцэрн Рудольф Моссэ, выдае «Бэрлінэр Тагеблят» з 2-міліённым тыражом. Падсобныя дробныя выданьні гэтых двух канцэрнаў як у самым Бэрліне, гэтак і ў правінцыі зьяўляюцца ў палітычных адносінах рупарам [illegible] ...цыйным пралетарыятам, а ў „цяжкія хвіліны жыцьця“, калі вораг наступае, калі рабочыя масы пад кіраўніцтвам кампартыі ідуць у бой з адкрытым тварам, у лягеры буржуазеі зьнікаюць усе ідэалёгічныя разнагаласьсі.

Але і па другі бок барыкады сілы складаваліся. Рабочы і камуністычны друк у буржуазных дзяржавах, ня гледзячы на ўсе перашкоды, забароны, вырас і ўмацаваўся. Яго чытаюць міліёны працоўных і прыгнечаных. У адной Нямеччыне штодзень выходзяць 8 камуністычных газэт. У Францыі—4, у Англіі—3, у Злучаных Штатах—2. Няма зараз ніводнага кавалку зямлі, на якім-бы ня было камуністычнае газэты ці часопісі. У такой апоры брытанскага імпэрыялізму, як Паўднёвая Афрыка, дзе кіраўнік ураду - пераможнік бураў Герцог даўно апярэдзіў царскіх жандараў у мэтадах барацьбы з „крамолаю“, нават там выходзіць тыднёвая камуністычная газэта.

Нашыя братэрскія камуністычныя партыі за гэтыя гады прайшлі добрую школу падпольля і навучаліся ва ўмовах лютуючага белага тэрору выдаваць газэты, лістоўкі і праклямацыі. У Італіі, у краіне фашызму, ня гледзячы на ўсе стараньні і здольнасьці чорнакашульнікаў, выходзіць штодзенная падпольная камуністычная газэта.

У Нямеччыне ў кастрычнікавыя дні 1923 году ў той час, як камуністы біліся на барыкадах у Гамбурзе, Дрэздэне і інш. гарадох, калі камуністычная партыя была пастаўлена па-за законам, памяшканьні цэнтральнага камітэту, цэнтральнага органу «Ротэ Фанэ» былі заняты паліцыяй, усё-ж газэта выходзіла акуратна. Яна кожны дзень друкавалася ў іншым месцы. У апошні раз, перад зьняцьцем забароны з камуністычнай партыі, цэнтральная газэта друкавалася ў Дрэздэне, які знаходзіцца ад Бэрліну на адлегласьці 2 з палов. гадзіны язды хуткім поездам.

[illegible]

Г. Мінскі.

Скандальная памылка польскае дэфэнзывы.

[illegible]

Фашызм чакае сваіх ахвяр.

[illegible]

Удар па самалюбію ангельскіх імпэрыялістаў.

[illegible]

РОСПУСК АНГЕЛЬСКАГА ПАРЛЯМАНТУ.

[illegible]

Шчасьлівы білет лётарэі ОЗЭТ'у.

[illegible]

ЗА ДЗЕНЬ.

„Фашызацыя“ ангельскіх прафсаюзаў.

«Фашызацыя»—вельмі [illegible]

[illegible]

Шрапнэльная дэмакратыя.

[illegible]

СУПРОЦЬ КАТАРЖНАГА ПРЫСУДУ НАД ГРАМАДОЙ.

Супроць прыгнечаньня Заходняй Беларусі.

Пратэст навуковых працаўнікоў Масквы.

Праўленьне і навуковыя працаўнікі I Маскоўскага Дзяржаўнага Унівэрсытэту далучаюць свой голас да пратэсту катэту навуковых працаўнікоў і пісьменьнікаў БССР па абароне «Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады» супроць палітыкі польскага ўраду, накіраванай да прыгнечаньня працоўных мас Заходняй Беларусі.

Арыгінал падпісалі: рэктар 1 МДУ А. Вашынскі; члены праўленьня: Філатаў, Зорко-Рымша, С. Седаў і Г. Мірчык; навуковыя працаўнікі: В. Нікольскі, С. Гальпэрн, Г. Кажэўнікаў, А. Зубкоў, Л. Зенкевіч, А. Рэвэ, Д. Нянюкоў, Т. Гэйлікман, Я. М. Брускін, М. Рэйснэр, М. Ісаеў, І. Алесаў, Ів. Перацерскі, Н. Крылоў, А. Далматоўскі, В. Ягоршын, К. Міхайлаў, С. Грыгорьеў, І. Галанаў, Бар. Жукаў, Н. Сінельнікаў, Г. Хрушчоў, В. Воўгін, М. Сяргіеўскі, Н. Цімафееў, Багаяўленскі, Н. Багаяўленскі, Э. Бэкер, І. Ежыкаў, А. Камандзін, Яўг. Троіцкі, В. Гемэрлінг, Н. Шырокаў, Ів. Мухін, Марк Баскін.

ДА ЎСІХ РАБОЧЫХ, СЯЛЯН, ДА ЎСІХ ПРАЦОЎНЫХ САВЕЦКАЕ БЕЛАРУСІ.

ТАВАРЫШЫ!

Прысуд Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамадзе адбыўся. У асобе статысячнай арганізацыі грамадаўцаў польскі фашысцкі суд учыніў расправу над усім працоўным народам Заходняе Беларусі. 209 год катаржнай турмы—вось што атрымалі лепшыя прадстаўнікі працоўнага народу Заходняе Беларусі за тое, што яны змагаліся за вызваленьне рабочых і сялян падняволенай Заходняй Беларусі.

Польскія фашысты зрабілі сваю подлую справу. Шырокія масы працоўных усяго сьвету бураюцца. Няхай ведае панскі фашызм, што турмамі і пыткамі яму ня спыніць рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі і Польшчы. Рабочыя і сяляне Зах. Беларусі ня хочуць і ня будуць больш стаяць на каленях перад польскім панам. Прыгнечаныя польскімі панамі і капіталізмам працоўныя масы Зах. Беларусі яшчэ больш моцна згуртуюцца пад сьцягам камуністычнае партыі і будуць працягваць барацьбу за свае правы, за сваё вызваленьне.

Няхай ведаюць польскія фашысты, што прыдзе час, калі ім прыдзецца прыняць ад рабочых і сялян прысуд за свае зьдзекі над імі. Няхай ведае польскі фашызм, што і згодніцкія беларускія партыі не памогуць ашукаць працоўных Зах. Беларусі.

Таварышы! Будзьце на варце!

Польскі фашызм шчыльна чысьціць свой тыл для падрыхтоўкі вайны супроць СССР.

Усе пратэстуйце супроць прысуду над Бел. Грамадой. Патрабуйце аслабаненьня ўсіх прысуджаных грамадаўцаў. Патрабуйце спыненьня тэрору Зах. Беларусі. Разам з працоўнымі масамі ўсяго сьвету крыкніце:—Прэч польскі фашысцкі тэрор! Рукі прэч ад працоўных Заходняй Беларусі!

Няхай жыве барацьба і перамога працоўных над фашызмам!

Згуртоўвайце свае шэрагі навакол МОПР'у!

Аказвайце матар'яльную дапамогу ахвярам фашызму!

Няхай жыве МОПР—верны дапаможнік барацьбітам рэвалюцыі!

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ МОПР'У БССР.

Патрабуем вызваленьня ўсіх засуджаных.

Заслухаўшы інфармацыю аб скан-[illegible]

[illegible]

...грамадаўцамі—гэта выклік буржуазеі працоўным ня толькі Заходняе Беларусі, але і ўсяго сьвету, і гэты выклік працоўныя прымуць.

Мы глыбока пераканаены, што надыйдзе час, калі ў Польшчы сядзе на [illegible]

Няхай жыве Беларуская Раб.-Сялян. Грамада!

Заслухаўшы інфармацыю т. Смоліча аб катаржным прысудзе над Беларускай Работніцка-Сялянскай Грамадой, вынесеным фашысцкім польскім судом 22 мая, агульны сход супрацоўнікаў Інстытуту Беларускае Культуры і Цэнтрархіву выказвае сваё глыбокае абурэньне і рашучы пратэст супроць нячуванай расправы клясавых ворагаў з беларускімі працоўнымі масамі і лепшымі прадстаўнікамі рабочых і сялян Заходняй Беларусі.

Праведзеная камэдыя суду над Беларускай Работніцка - Сялянскай Грамадой ясна паказала ўсю беспадстаўнасьць кіданых дэфэнзыўшчыкамі і наймітамі фашысцкага ўраду абвінавачаньняў і раскрыла перад працоўнымі ўсяго сьвету той страшэнны сацыяльны і нацыянальны ўціск, які пануе ў Заходняй Беларусі.

Гэты нячувана цяжкі і несправядлівы акт прысуду ёсьць вызаў, кінуты фашысцкім урадам працоўным ня толькі Польшчы, а і ўсяго сьвету.

Замер польскага фашызму раскалоць Грамаду, прыцягнуўшы паасобных засуджаных на свой бок, зьяўляецца наўнай правакацыяй, на якую барацьбіты за вызваленьне працоўнага беларускага народу ад фашысцкага ўціску ня пойдуць.

Працэс над Грамадой, працэс «126» у Беластоку, забойства і напад на нашых прадстаўнікоў у Варшаве—усё гэта часткі аднаго цэлага, усё гэта гаворыць аб тым, што фашысцкай Польшчай падрыхтоўваецца напад на першую і адзіную ў сьвеце пралетарскую дзяржаву.

Гэтыя замеры фашызму разаб'юцца аб сталёвую волю рабочых і сялян, якія пад кіраўніцтвам Камуністычнай Партыі Заходняй Беларусі прывядуць іх да поўнай перамогі і вызваленьня ад панска-фашысцкага ўціску.

Агульны сход супрацоўнікаў Інстытуту Беларускай Культуры і Цэнтрархіву, выказваючы свой шчыры спогад лепшым прадстаўнікам рабочых і сялян Заходняй Беларусі, адначасна кліча працоўных усяго сьвету ўзьняць рашучы голас пратэсту ў абарону нявінна асуджаных.

Прэч польскіх фашыстаў!

Няхай жыве Беларуская-Работніцка-Сялянская Грамада!

Няхай жыве перамога сусьветнага пралетарыяту ў саюзе з сялянствам!

Рукі прэч ад рабочых і сялян Зах. Беларусі.

Заслухаўшы інфармацыю аб прысудзе над членамі Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады, агульны адчынены сход КП(б)Б Працасьветы рашуча пратэстуе супроць гэтага прысуду, які вынесен польскім фашысцкім судом над стотысячнай арганізацыяй працоўных Заходняй Беларусі.

Мы падкрэсьліваем, што палітычны рух працоўных Зах. Беларусі, выліўшыся ў утварэньні Грамады, зьяўляецца шуканьнем выхаду з таго цяжкага эканамічнага, палітычнага нацыянальнага ўціску, які сыстэматычна праводзіць польскі фашызм над Зах. Беларусьсю і Зах. Украінай.

Мы ўпэўнены ў тым, што рабочыя і сяляне Зах. Беларусі не застановяцца на паўдарозе, што тэрорам польскаму фашызму ня ўдасца запужаць прыгнечаныя працоўныя масы. Аслабаненьнем асобных членаў Грамады ад кары польскаму фашызму ня ўдасца ашукаць працоўныя масы Зах. Беларусі. Мы патрабуем аслабаненьня ўсіх прысуджаных грамадаўцаў.

Мы папераджаем усіх асьветнікаў БССР, што працэсам і прысудам Грамады, які працэсам «133» у Беластоку, польскі фашызм падрыхтоўвае вайну супроць СССР, і заклікаем усіх працоўных быць на варце.

Мы яшчэ раз патрабуем спыніць тэрор супроць працоўных мас Зах. Беларусі.

Рукі прэч ад рабочых і сялян Зах. Беларусі!

Няхай жыве кампартыя Зах. Беларусі, пад сьцягам якой працоўныя масы даб'юцца сваёй канчатковай перамогі над дзікім польскім фашызмам!

Прэч зьдзек і гвалт!

Мы, рабочыя племкозу імя 3-га Камінтэрну, заслухаўшы даклад аб прысудзе над Беларускай Грамадой і тых нячуваных зьдзеках польскіх фашыстаў над нацменшасьцямі ў Польшчы, катэгарычна пратэстуем супроць гвалту над беларускай нацыяй і патрабуем [illegible]

Пратэст 6 тысяч.

(Па тэлефону ад уласнага карэспандэнта).

Суровы прыгавор над Беларускай Грамадою выклікаў нячуванае абурэньне сярод працоўных г. Бабруйску. На прадпрыемствах адбыліся лятучыя мітынгі пратэсту. Пасьля гэтага—агуль-[illegible]

А. Д.

Братэрскае прывітаньне абаронцам інтарэсаў працоўных.

Мы, працоўныя г. Полацку, рашуча пра-[illegible] тэстуем супроць нячуваных зьдзекаў над рабочымі і сялянамі Заходняй Беларусі з боку азьвярэлай польскай буржуазеі.

Працэс над Беларускай Грамадой—вынік палітыкі пануючай у Польшчы буржуазнай клясы, якая імкнецца папярэдзіць і зьнішчыць усялякія спробы барацьбы працоўных Заходняй Беларусі за сваё нацыянальнае вызваленьне.

Мы пратэстуем супроць катаржнага прыгавору над членамі Беларускай Грамады, якая легальна дамагалася лепшай долі для рабочых і сялян Заходняй Беларусі.

Мы патрабуем вызваленьня ўсіх засуджаных.

Братэрскае прывітаньне таварышам, членам Беларускай Р.-Сял. Грамады, абаронцам інтарэсаў працоўных у Заходняй Беларусі!

Панам ня спыніць рэвалюцыйнага ўздыму.

(Па тэлефону з Воршы).

У горадзе адбыліся шматлікія сходы-пратэсты супроць зьверскага прысуду над грамадаўцамі. Працоўныя гораду Воршы адзначалі, што ніщто не затрымае хвалі рэвалюцыйнага ўздыму ў Заходняй Беларусі, якое будзе расьці і паглыбляцца.

Няхай жыве Сялянска-Рабочая Грамада.

Няхай жыве Рабоча-Сялянская Беларусь і Польшча.

Вось асноўныя матывы ўсіх сходаў працоўных гораду Воршы.

Мы патрабуем вызваленьня грамадаўцаў.

(Па тэлефону з Віцебшчыны).

Калі працоўныя г. Віцебску даведаліся аб тым, які суровы прыгавор быў вынесен фашысцкім судом па справе „Грамады", на шматлікіх сходах былі вынесены рэзалюцыі пратэсту супроць гэтага прысуду.

Мы, працоўныя гораду Віцебску,—гаворыцца ў рэзалюцыях,—патрабуем тэрміновага вызваленьня ўсіх грамадаўцаў з-пад арышту.

Прэч бэлы тэрор!

Рукі прэч ад Грамады!

Ганьба грамілам з дэфэнзывы!

1 проц. на карысьць сем'яў засуджаных грамадаўцаў.

ГОМЕЛЬ, 25-5. Рабочыя Гомельскай сярнікоўай фабрыкі «Вэзуві" пастанавілі адлічыць 1 проц. з месячнай пэнсіі ў карысьць сем'яў засуджаных грамадаўцаў.

Пра склад і кваліфікацыю кіраўнікоў савецкіх гаспадарак.

Сучасныя задачы рэканструкцыі ўсяе сельскае гаспадаркі патрабуюць усебаковага ўзмацненьня савецкіх гаспадарак, чаму партыя і ўрад у апошнія гады правільна аддае выключную ўвагу. Перавагі буйнай дзяржаўнай сельска-гаспадарчай вытворчасьці ў часе ператварэньня дробных індывідуальных сялянскіх гаспадарак у буйныя калектывы павінны быць выяўлены ў першую чаргу савецкімі гаспадаркамі.

Гэтыя перавагі павінны быць паказаны на вытворчасьці сродках вытворчасьці (гатунковае насеньне, жывёла), індустрыялізацыі с. г., палепшаньні якасьці агранамічнай дапамогі і г. д. Аграмадную ролю ў пасьпяховым выкананьні гэтых задач павінен адыграць кіраўнічы і адміністрацыйна-тэхнічны персанал савецкіх гаспадарак. «Асаблівa зьвярнуць увагу на стварэньне кадраў спэцыялістаў па арганізацыі калхозаў і ўзорных буйных саўгасаў і ў вёсцы» —пастанавіў 15 зьезд КП(б)Б.

Ад кіраўніка рашуча патрабуецца, каб ён быў арганізатарам сацыялістычнай вытворчасьці ва ўсіх галінах, кваліфікаваным тэхнікам, грамадзкім савецкім работнікам.

Аднак, сучасны склад кіраўнікоў па падрыхтаванасьці (с.-г. адукацыі) дае 45 проц. без спэцыяльнай адукацыі (каля 5 проц. праслухалі кароткатэрміновыя курсы) 30 проц з ніжэйшай с. г. адукацыяй і толькі 25 проц. з сярэдняй і вышэйшай.

Такое становішча складу катэгарычна патрабуе шэрагу мер да павышэньня кваліфікацыі кіраўнічага пэрсаналу.

У сёлетнім годзе неабходна працягнуць практыку мінулага году, арганізаваўшы спэцыяльныя курсы для павышэньня кваліфікацыі кіраўнікоў-практыкаў. Больш шырока і поўна трэба скарыстаць экскурсійны мэтад у ўзорныя савецкія гаспадаркі і дасьледчыя ўстановы з мэтай павышэньня кваліфікацыі.

Праца па павышэньні кваліфікацыі кіраўнічага пэрсаналу павінна заняць больш пачэснае месца. Трэба абавязкова распрацаваць плян навукова-вытворчых камандыровак у межах СССР і за межы і пачаць яго практычнае ажыцьцяўленьне.

Павінны быць прыняты і практычна ажыцьцёўлены дзьве асноўныя лініі ў пытаньнях падбору кіраўнічага пэрсаналу:

1) Пашырэньне ў складзе кіраўнікоў асоб з вышэйшай спэцыяльнай падрыхтоўкай—у асноўным праз інстытут стажораў. Неабходна, пачынаючы яшчэ з вытворчай практыкі студэнцтва ў саўгасах, выхоўваць патрэбныя кадры спэцыялістаў для буйнага земляробства. Трэба павялічыць лік стажораў і палепшыць іх скарыстаньне.

2) Вылучэньне на кіраўнічую працу вырасшых на практычнай працы рабочых савецкіх гаспадарак, папярэдня падрыхтоўваючы іх на спэцыяльных курсах.

Сучасная стабільнасьць кіраўнікоў у працы на адным месцы, пры якой працуюць да 1 году на апошнім месцы 31 проц., да 2-х год—25 проц., да 3-х—10 проц., да 4-х—10 проц., да 5 год—10 проц., да 6—4 проц і больш год—2 проц., патрабуе практычных крокаў да скарачэньня цякучасьці, бо яна вельмі дрэнна адбіваецца на гаспадарцы.

Кіраўніцтва толькі мэтадам адміністрыраваньня, слабы ўдзел у прафэсыянальным жыцьці савецкіх гаспадарак, рэагаваньне на крытыку рабочых «аргвывадамі», пры якіх «надоўга застанешся бяз працы» (з заяў рабочых), яшчэ маюць месца ў многіх савецкіх гаспадарках. Астаткі мясцовых цьвёрдалобых яшчэ дрэнна разумеюць залежнасьць пасьпяховага будаўніцтва ад актыўнасьці і ўдзелу ў ім шырокіх рабочых мас, значэньне крытыкі і самакрытыкі. І асобныя рабочыя камітэты не зразумелі характару ўзаемаадносін з кіраўнікамі, будуючы сваю працу на пагаворцы—«чым больш канфліктаў з адміністрацыяй, тым лепш»—і на падставе гэтага зусім слаба ўдзельнічаюць у вытворчым жыцьці прадпрыёмстваў.

Саюзным органам, сэкцыям спэцыялістаў і ўсім інспэктарам трэба больш, чым да гэтага часу, дапамагаць устанаўленьню нармальных узаемаадносін, выхоўваньню кіраўнікоў, бязьлітасна выносячы на суд грамадзкай крытыкі ўсе хібы. Гэтаму павінна дапамагчы—удзел кіраўнікоў у прафэсыянальнай працы ны прадпрыёмствах, разгортваньне масавай працы сярод спэцыялістаў на раёне і заслухоўваньне дакладаў асобных кіраўнікоў аб гаспадарчай і грамадзкай дзейнасьці ў органах саюзу і сэкцый.

Выхоўваньне кваліфікаваных сацыялістычных арганізатараў у сельскай гаспадарцы, стабілізаваных на доўгі час працы ў аднэй савецкай гаспадарцы, павінна стаць практычнай працай усёй савецкай грамадзкасьці.

Т. А.

Па Беларускай ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Падрыхтоўка да с.-г. падатковай кампаніі на 1928-29 год.

Бабруйск. На Бабруйшчыне распачата ўжо праца па падрыхтоўцы да правядзеньня кампаніі па сельска-гаспадарчаму падатку на 1928-29 год.

Адбыўся нядаўна пленум Акрвыканкому і нарада фінансавых працаўнікоў, якія шырока абгаварылі пытаньне сельска-гаспадарчага падатку на бягучы год.

У бягучым годзе па сельска-гаспадарчаму падатку будуць практыкавацца процантныя надбаўкі да агульнай даходнасьці гаспадарак, але ўсё-ж 73,6 проданта гаспадарак на акрузе атрымаюць паніжэньньне падатку. Паніжэньне гэтае ў сярэднім будзе роўна 18 процантам сумы леташняга падатку.

Бедната будзе шырока абхоплена ільготамі і скідкамі падатку за кошт скідачнага фонду. За кошт неабкладаемага мінімуму і за кошт скідачнага фонду будзе вызвалена ад падатку 32 проц. агульнага ліку гаспадарак акругі.

Ставіцца сур'эзна пытаньне аб выяўленьні ўкрытых аб'ектаў абкладаньня, якіх, па даных Статбюро, налічваецца: пахаці 142 тыс. дзес., пасеву 133,5 тыс. дзес., сенажаці 33,6 тыс. дзес., рагатай жывёлы 41 тысяча штук і г. д.

У вогуле-ж, у сілу розных зьмен падатковай сыстэмы і выяўленьня аб'ектаў, мяркуецца павялічэньне агульнай сумы сельска-гаспадарчага падатку супроць мінулага году на 24,9 процантаў.

Гэтае падвышэньне падае на заможную частку сялянства.

Вучот даходу ад зямлі па Бабруйшчыне ў бягучым годзе будзе праводзіцца па пахаці за выключэньнем Асіпавіцкага раёну, дзе вучот будзе праводзіцца па пасеву. У сыстэме абкладаньня падаткам гаспадарак Бабруйшчына ў гэтым годзе пераходзіць да так званай «украінскай сыстэмы». Падатак будзе вылічвацца не па даходу на едака, як гэта было летась, а па даходу на гаспадарку. Застаецца толькі неабкладаемы мінімум на едака.

Райвыканкомы ў сучасны момант рыхтуюцца да правядзеньня вучоту, які будзе распачат у першых ліках чэрвеня месяца.

А. Д.

Кампанія па с.-г. падатку разгортваецца.

Магілёў. Райвыканкомы сёлета зрабілі яшчэ значны крок па шляху да больш справядлівага падліку аб'ектаў, а значыць, і да больш правільнага абкладаньня: асобныя нормы прыбытковасьці вызначаны ня толькі для вёсак, але і для пасёлкаў.

Адбылася акруговая фінансавая нарада па пытаньнях падатку.

На пашыраным пасяджэньні прэзыдыуму акрвыканкому зацьверджаны нормы прыбытковасьці па раёнах (сярэдняя) і па асобных паселішчах. Выдадзена адпаведная пастанова. Складзен і зацьверджан каляндарны плян здачы падатку.

Абкладаньне прыбыткаў па паляводзтву будзе праводзіцца па пахаці і толькі ў адным Чачэвіцкім раёне—па пасеву (як і ў мінулым годзе).

Сума абкладаемых аб'ектаў арыентыровачна вылічана ў 35 з пал. мільёнаў рублёў, гэта ёсьць на 7,6 процантаў вышэй мінулагодняй лічбы. Прыбытак па аўчарству, які сёлета ўлічваецца ўпяршыню, складае 374 тысячы рублёў.

Сума падатку 2 м. 100 тыс. (на 20 проц. больш супроць леташняга).

Па раёнах з 21 мая пачалі працаваць курсы-зьезды для сельсавецкіх працаўнікоў акругі. Курсы скончацца 26 мая, і да гэтага часу павінны быць створаны сельскія падлічальныя камісіі.

Вучот па сельсавету пачынаецца 1-га чэрвеня.

Л. К.

Мэдыцына ў вёсцы.

Дайце добрага доктара.

Сяляне Трэскаўскага сальсавету жаляцца на недастатковае абслугоўваньня іх мэдыцынскай дапамогай, Так, напрыклад, сяляне, Налiцкі Міхась і Палюхевіч Андрэй прыехалі ў Заслаўль (гэта за 25 вёрст ад іх вёскі) к раённаму ўрачу, прасілі яго аглядзець хворых, а ён кажа ім «я сам хворы».

Яны зьвярнуліся да старшыні райвыканкому і апошні паслаў гэтаму райврачу службовую запіску, каб ён хворых прыняў і аглядзеў, але і гэта не памагло.

Сяляне зноў пайшлі да старшыні і апошні пачаў склікаць камісію, тады толькі райврач прыняў хворых. Вось, якія адносіны да хворых сялян райўрача Царфіна.

Належным органам улады трэба зьвярнуць увагу і трэба такім «Царфінам» паказаць, як яны павінны адносіцца наогул да выконваньня сваіх абавязкаў і, у прыватнасьці,—да лячэньня сялян.

Масальскі.

Будаўніцтва міжрайённай бальніцы перад небясьпекай зрыву.

Барысаў 25-V. Бюджэтныя асыгнаваньні на Барысаўскую міжрайённую больніцу павінны былі быць атрыманы своечасова.

Але Менская акруговая інспэктура аховы здароўя, атрымаўшы ў Наркамфіне 45.000 рублёў для перасылкі Барысаўскай інспэктуры на скончэньне пабудовы гэтай б-цы, чамусьці пераслала 19.000 р., а рэшта грошай засталіся ў акруговай інспэктуры.

«Белгосстрой», які вядзе гэтую пабудову, адмаўляецца з-за адсутнасьці сродкаў прадаўжаць будаўніцтва.

АДЧЫНЯЕМ МЭДПУНКТ.

Машчаніцкі сельсавет (Бярзінскі р.) па самаабкладаньню ідзе ў раёне на першым месцы. Усе вёскі пастанавілі самаабкладацца на 30 проц. падатку. Грошы, сабраныя ад самаабкладаньня, сяляне рашылі скарыстаць на мэдыцынскі пункт, які ў хуткім часе і адчыняецца. Адчыненьне мэдпункту прынясе вялікую карысьць сялянству ў сэнсе аховы іх здароўя. Селькор Б.

РАБОЧЫХ НА КУРОРТЫ.

Барысаў, 25-V. У гэтым годзе праз Барысаўскую страхкасу паедзе на курорты 47 рабочых і звыш 500 рабочых будзе прапушчана праз мясцовы дом адпачынку.

Сам адабраў, сам і купіў.

— Стой, куды едзеш, адкуль дровы вязеш?—раптам накінуўся аб'езчык Астрашыцка-Гарадзецкага лясьніцтва, Шэрынскі, на селяніна Мулыпава Рыгора.

— З лесу, таварыш аб'езчык, адкуль-жа болей: там-сям адсек сук, падняў палена, вось і возік вышаў.

— Ну, я з табой доўга гаманіць ня буду: рассупоньвай каня і давай сюды хамут, сядзёлку ды іншыя рэчы.

Аб'езчык Шэрынскі, які пасьля напісаньня пратаколу павінен быў зьвярнуць забраныя ў селяніна рэчы, іх не зьвярнуў і павёз у райвыканком, ведаючы тое, што ён незаконна забраў у селяніна збрую.

Калі прывезьлі «доказательство», дык яго трэба падшыць да справы. Так і зрабілі. Адабраную ў селяніна збрую здалі ў райённы камітэт сялянскай узаемадапамогі, а праз некалькі дзён аб'ездчык Шэрынскі пашоў у камітэт узаемадапамогі і «по дешевке» купіў збрую.

Вось цяпер вядома, чаму аб'езчык Шэрынскі адабраў у селяніна збрую і сам яе купіў.

З.

Прыватніку таней і ў крэдыт.

ГОМЕЛЬ, 25-У. Абсьледаваньне складу Белхарчтрэсту ў Гомелі выявіла поўную адсутнасьць пэўнае, правільнае сыстэмы ўстанаўленьня цэн для асобных відаў тавараправодзячае сеткі. Гомельскаму ЦРК дрожджы адпускаліся па 1 р. 50 к. за кілёграм у крэдыт, ДТПО па 1 р. 52 к, за наличны разрахунак, нізавой каапэрацыі—1 р. 57 з пал. кап. за налічны разрахунак, а прыватным гандлярам па 1 р. 55 кап. у крэдыт.

Шчасьлівыя нумары пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі.

(Па тэлефону ад нашага карэспандэнта).

БАБРУЙСК. На вячэрнім пасяджэньні тыражнай камісіі былі разыграны буйныя выйгрышы 48 сэрыі аблігацый пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі.

Выйгрышы ў 500 руб. прыпалі на наступныя нумары: 41.959, 93.936, 53.016, 237.986 і 89.297.

Тысячарублёвы выйгрыш прыпаў на нумар 198.041.

Новая электрастанцыя.

Чавусы. Пушчана ў ход новая электрастанцыя, моцнасьцю ў 100 конскіх сіл. Станцыя дае асьвятленьне гораду і вёсцы Зарэчча і энергію прадпрыемствам Чавускага камбінату.

Закладка паказальных вучасткаў.

Мазыр, 24-У. Акруговы Савет ТДА-Авіяхіму наладзіў закласьці ў кожным раёне паказальныя вучасткі з мінэральнымі ўгнаеньнямі.

Усяго будзе закладзена на сродкі ТДА-Авіяхіму 12 паказальных вучасткаў.

ДАДАТКОВАЯ ВЫДАЧА СРОДКАЎ НА ПАБУДОВУ ШКОЛЫ.

Гомель, 25-У. Для пашырэньня і палепшаньня школьнае сеткі ў акрузе выдаюцца дадатковыя сумы: Веткаўскаму 2.000 р., Рэчыцкаму 2.000 р., Чачэрскаму 2.000 руб., Гомельскаму—2.000 р., Лоеўскаму 2.000 р. Цераховскаму—3.000 руб., Камарынскаму 7.000 р., Брагінскаму 2.000 р., Дабрускаму гарсавету 5.000 руб.

12.000 РУБ. НА ДАДАТКОВУЮ КАНТРАКТАЦЫЮ СЕМЯЛЕНУ.

У сувязі з тым, што ў Віцебскай і Полацкай акругах плошча кантрактацыі пасеваў семя-лёну павялічана на 400 гэктараў у кожнай акрузе, Белсельбанк пераведзе гэтым акругам дадаткова па 6.000 руб. на правядзеньне кантрактацыі гэтых культур.

СПРАВУ АШЧАДНАСЬЦІ—ГЛЫБЕЙ У ГУШЧЫ ПРАЦОЎНЫХ.

Усім нам досыць добра вядома значэньне кас ашчаднасьці ў справе паскораньня тэмпу індустрыялізацыі краіны і, наогул, сацыялістычнага будаўніцтва.

Год таму назад, калі была прыцягнута ўвага грамадзкасьці да справы ашчаднасьці ў сувязі з лёзунгам фінансавай самаабароны краіны, нашы касы ашчаднасьці ў БССР налічвалі да 3.000.000 руб. укладаў і 41.000 укладчыкаў. Зараз-жа мы можам адзначыць, што ўклады ўжо перавышаюць 5.000.000 руб. і налічваецца 85000 укладчыкаў.

Адсюль відаць, што апошні год даў досыць значныя дасягненьні ў пашырэньні ашчаднай справы. Але на гэтых дасягненьнях мы ні ў якім разе супакоіцца ня можам, бо тэмп разьвіцьця кас ашчаднасьці, бязумоўна, адстае ад агульнага росту гаспадарча-эканамічных і фінансавых магчымасьцяй. Гэты тэмп таксама адстае і ад нашых фінансавых запатрабаваньняў.

Чым шырэй разгортваецца будаўніцтва народнай гаспадаркі, тым больш павялічваецца і патрэба ў капіталах. Касы ашчаднасьці павінны напаўняць гэтыя рэсурсы значна больш, чым гэта было дагэтуль, а гэта будзе магчыма толькі тады, калі нашы касы глыбей прасякнуць у гушчы працоўных.

Цэлы шэраг кас ашчаднасьці на прадпрыёмствах за некалькі гадоў існаваньня яшчэ далёка недастаткова ахапілі рабочыя масы гэтых прадпрыёмстваў. Можна прывесьці такія прыклады, калі касы ашчаднасьці на прадпрыёмстве з некалькімі сотнямі рабочых абслугоўваюць толькі пару дзесяткаў, а часам і таго менш, укладчыкаў. Гэта зусім кепска. Трэба падцягнуць ашчадны апарат, але ў той-жа час як адміністрацыя, так і грамадзкія арганізацыі павінны аказаць яму дапамогу, каб шырэй разгарнуць абслугоўваньне рабочай масы прадпрыёмства.

Дасюль мы яшчэ вельмі мала закранулі касамі ашчаднасьці нашу вёску. Сялянства яшчэ слаба ведае аб карысьці кас ашчаднасьці як для савецкай дзяржавы, так і для сябе. Сувязь апарату кас з насельніцтвам, папулярызацыі іх, удзел у гэтым савецкай грамадзкасьці—усё яшчэ ня маюць таго размаху, які належала-б прыдаць справе ашчаднасьці, якая зьяўляецца адным з фактараў сацыялістычнага накапленьня.

Пры падтрыманьні шырокай савецкай грамадзкасьці дзейнасьць кас ашчаднасьці, якія ўступілі ў шосты год існаваньня, павінна быць пашырана. Нашы касы ашчаднасьці павінны паставіць перад сабой задачу, каб у бліжэйшы час ня было ніводнай бязьдзейнічаючай касы на фабрыках і заводах і ніводнага рабочага бяз кніжкі ашчаднасьці.

Не павінна таксама застацца ніводнай вёскі, у якой-бы сялянства ня ведала аб карысьці кас ашчаднасьці для рабоча-сялянскай дзяржавы і для самога селяніна.

Залогам далейшага пасьпяховага разьвіцьця справы ашчаднасьці служыць тая актыўнасьць і зацікаўленасьць, якія ў апошнія часы выяўляюцца з боку працоўных да кас ашчаднасьці. Пры гэтых умовах будзе ня так цяжка выканаць пастаўленыя задачы аб максымальным уцягненьні працоўных гораду і вёскі ў справу ашчаднасьці.

Вынікі кампаніі ашчаднасьці.

Магілёў. 24-5. У Магілеўскай акрузе ў працягу тыдня ашчадных кас з 15 да 22 мая касы ашчаднасьці маюць значны посьпех:—уступіла 1205 чалавек новых укладчыкаў, якімі ўнесена 44.214 руб. укладаў. Усяго-ж за гэты пэрыяд уклады ў касах ашчаднасьці павялічыліся на 138.000 руб.

Гомель, 24-5. За тыдзень з 15 да 22 мая лік укладчыкаў у касах ашчаднасьці Гомельшчыны павялічыўся на 902 чал., якімі ўнесена 24.000 руб., а ўсяго прыбыло за гэты тыдзень 92.000 руб. укладаў.

Полацак, 24-5. За час кампаніі ў тыдзень кас ашчаднасьці па Полацкай акрузе прыбыла 255 новых укладчыкаў, якія ўнесьлі ў касы ашчаднасьці 14.877 руб.

ПАЛІТАСЬВЕТА НА ВЁСЦЫ.

Хата-чытальня і касы ашчаднасьці.

22 мая споўнілася 5 год існаваньня кас ашчаднасьці ў БССР. Значэньне кас ашчаднасьці ў грамадзкім жыцьці надзвычайна вялікае. Але ўсё-ж ня гледзячы на гэта, яны папулярызаваны не ў дастатковай меры, асабліва на вёсцы. Там і да гэтага часу шырока распаўсюджаны спосаб хаваньня бераджэньняў, дзе небудзь «пад бэлькаю», за «абразамі» і г. д. Сяляне многіх вёсак баяцца несьці грошы ў касу ашчаднасьці, «каб не прапалі», так як было за царом. Адгэтуль ясна, што задача хаты-чытальні—шырока папулярызаваць ашчадныя касы, пераканаць сялянства ў неабходнасьці сховы грошай у касах. Надышоў юбілей 5-цігодзьдзя ашчадных кас. Палітасьветустановы павінны распачаць працу. Шляхам гутарак з сялянамі, чытак газэтных артыкулаў і адпаведных матар'ялаў з кніжок растлумачыць насельніцтву ролю і значэньне кас ашчаднасьці. Арганізаваць з мэтай сталае агітацыі і працы куткі ашчадных кас, сабраўшы там як плякаты, лёзунгі, так літаратуру і справачнікі. А зрабіць гэта магчыма, зьвязаўшыся з мясцоваю касай ашчаднасьці, узмацніўшы высьвятленьне пытаньня аб касах ашчаднасьці ў сваіх насьценгазэтах.

У галіне даведчай працы добра наладзіць на вёсках вечар пытаньняў і адказаў на тэму аб ашчадных касах. Самы дзень юбілею неабходна адзначыць урачыстаю вечарынаю з дакладам аб значэньні і ролі ашчадных кас і адпаведнаю пастаноўкаю драмгуртку. Для пастаноўкі можна раіць дзьве п'есы—«Дзедава кубышка» і «Вёрна, проста і ясна», абедзьве на расейскай мове, бо, на вялікі жаль, Бел. Дзяржаўным Выдавецтвам ня выдадзена ніводнае п'есы па гэтаму пытаньню, а выдаць ужо пара і трэба. **М.**

Экскурсіі ў працы хаты-чытальні.

Асабліва ўлетку, калі мы кажам аб вынясеньні ўсёй працы паліт-асьвет установ па-за сьцены, на вольнае паветра, экскурсіі набываюць асаблівае важнае значэньне. Кожная хата-чытальня павінна імкнуцца ўвязаць кніжны матар'ял з жыцьцём. Усё тое, аб чым гаварылася сялянам узімку, пра што чыталася ў кніжках, трэба паказаць. Селянін павінен відавочна ўбачыць тое, аб чым ішла гутарка, параўнаць сваю працу з працай суседа, які перайшоў на шлях культурнага гаспадараньня, з дасягненьнямі ў працы аграўчасткаў, саўгасаў, калектываў і г. д. і пераняць ад іх лепшае. Селянін у сваей гаспадарцы працуе ў адзіночку, не адчувае сувязі з гаспадаркаю ўсяго краю. Адгэтуль нежаданьне прымаць удзелу ў калектывізацыі, пераходзе на шматпольле і г. д. „Жылі-ж бацькі і бяз гэтага, пражывём і мы»,—так можна пачуць ад гаспадара.

Альбо ўзяць пытаньне каапэраваньня. Часта сяляне стаяць па-за каапэрацыяй таму толькі, што яны не знаёмы з гэтым пытаньнем, ня ведаюць, якая карысьць і значэньне каапэрацыі для сельскае гаспадаркі, а экскурсія якраз з гэтым можа падрабязна азнаёміць! Або пытаньні антырэлігійнае прапаганды часта не дасягаюць мэты, таму што праца будуецца выключна на кніжным матар'яле і пачынаецца ня з прыроды, а з бога, у той час калі для селяніна незразумелы самыя простыя зьявы прыроды (гром, маланка, дождж і г.д.). Усё гэта прымушае нас сказаць, што экскурсійны мэтад працы мае вялікае значэньне і павінен шырока скарыстоўвацца ў вясковай палітасьвет. працы.

Складаючы плян летняе працы, кожная хата-чытальня павінна прадугледзець шэраг неабходных экскурсій, падшукаць адпаведных кіраўнікоў (аграном, настаўнік, каапэратар і г.д.) у залежнасьці ад пытаньня і характару экскурсіі, сваячасова правесьці падрыхтоўчую працу.

Тэмы экскурсій бяруцца ў залежнасьці ад [illegible]

Чым выгадна калектыўная гаспадарка. Чаму трэба змагацца з трохпольем і якія выгады дае шматпольле; як змагацца з сорнымі травамі; як змагацца з шкоднікамі палёў; як трэба даглядаць сенажаць, каб мець добры ураджай; як палепшыць жывёлу; як даглядаць сад, агарод, як трэба ўтойваць зямлю. Якую працу вядзе аграпункт пракатны, прыпускны, чым быў панскі маёнтак і што зрабіла з яго савецкая ўлада, чым каапэрацыя дапамагае бедняку і серадняку.

Карысьць і значэньне дзіцячых пляцовак, ясель, школы і г. д. Перад выхадам на экскурсію кіраўнік знаёміць групу з тэмай экскурсіі. Пасьля правядзеньня экскурсіі робіцца падагульненьне.

Сабраныя ў часе экскурсіі экспанаты (шкоднікі палёў, сорныя травы, лепшыя расьліны і інш.) перадаюцца ў адпаведны куток хаты-чытальні.

Для правядзеньня экскурсіі трэба скарыстоўваць усе пункты свайго с.-савету, райёну (калектыўныя гаспадаркі, савецкія гаспадаркі, аграўчасткі, больш культурныя сялянскія гаспадаркі, каапэратывы, поле, лес, рэчку і г. д.).

Задача хаты-чытальні арганізаваць экскурсію, зацікавіць сялян і падшукаць адпаведнага кіраўніка.

Ня менш важнае значэньне маюць экскурсіі сялян і ў горад для азнаямленьня з прамысловасьцю, працай і бытам рабочага, культурнымі ўстановамі і г. д.

Практыка правядзеньня такіх экскурсій па Менскай акрузе ў мінулым годзе паказала сваю жыцьцёвасьць і карысьць.

Але гэта справа больш складаная, паколькі патрэбны сродкі; усё-ж пры дапамозе шэфаў і мясцовых установ экскурсій у бліжэйшы горад трэба наладжваць.

Як Наркамасьветы, так і акруговым аддзелам нар. асьветы трэба было [illegible] стварыўшы [illegible] гэта не- [illegible] сталіцы, [illegible] тычнага і [illegible] РСФСР гэтая [illegible] месца.

Палітасьветчык.

Як працуюць нашы сельсаветы.

«У галіне савецкай працы можна сьцьвердзіць напэўны посьпех палітыкі партыі па ажыцьцяўленьні саветаў у вёсцы. Саветы (іх сэкцыі і камісіі) робяцца ўсё больш арганізуючым цэнтрам гаспадарча-палітычнага жыцьця, школай кіраўніцтва, сродкам вылучэньня новых бядняцка-серадняцкіх кадраў і г.д. Арганізацыя беспартыйнага актыву вакол саветаў павялічыла іх аўтарытэт сярод шырокай масы. Адначасна трэба адзначыць павялічэньне арганізаванасьці сярод беднаты і батрацтва, якая выяўляецца пры выбарах у саветы, каапэрацыйныя органы і г. д.; тым ня менш трэба адзначыць, што гэта праца праведзена яшчэ далёка не ў дастатковай меры». Так ахарактарызаваў 15-ы партзьезд стан працы нізавога савецкага апарату ў вёсцы. Азнаямленьне з працай шэрагу сельсаветаў па БССР паказвае, што гэтая ацэнка правільная. Ужо выявілася значная група сельсаветаў, якія сапраўды зрабіліся арганізуючымі цэнтрамі і кіраўнікамі культурна-гаспадарчага жыцьця ў вёсцы. Пляны гэтых саветаў у патрэбнай меры адбіваюць мясцовыя гаспадарчыя і культурна-бытавыя пытаньні, рэгулярна працуюць прэзыдыумы і пленумы пры актыўным удзеле ўсіх членаў сельсавету, разгортваецца праца сэкцый і камісій, прыцягваецца да працы беспартыйны актыў і г. д.

Другая група сельсаветаў, хоць і мае някепскія па зьместу пляны, якія адбіваюць мясцовыя культурна-гаспадарчыя пытаньні і праводзіць досыць рэгулярныя пасяджэньні прэзыдыуму і пленуму, яшчэ не падыйшла шчыльна для практычнага вырашэньня мясцовых гаспадарчых пытаньняў, а праводзіць у большай частцы працу па выкананьні заданьняў зьвезду.

І, урэшце, трэцяя меншая група—праводзіць працу бясплянава, прэзыдыум і пленум працуюць нерэгулярна і ў няпоўным складзе, камісіі амаль не працуюць, беспартыйны актыў не згрупаваны вакол сельсаветаў. Праца гэтай групы сельсаветаў складаецца амаль выключна з выкананьня заданьняў па падатках, страхоўцы і г. д.

Прыкладам здавальняючай пастаноўкі працы, з пункту гледжаньня належнай увагі да культурна-гаспадарчых пытаньняў свайго райёну, валектыўнасьці ў працы, і плянавасьці можа быць:

Пырэвіцкі сельсавет (Жлобінскага райёну, Бабруйскай акругі).

У зьвязку з вялізарнымі задачамі, пастаўленымі перад краінай у галіне перабудовы сельскай гаспадаркі, ад сельсаветаў патрабуецца ўзмоцненае кіраўніцтва гаспадарчым будаўніцтвам свайго райёну. Трэба адзначыць, што ў працы Пырэвіцкага сельсавету пытаньні сельска-гаспадарчага будаўніцтва адбіваюцца ў дастатковай меры.

Плян працы сельсавету

мае цэлы шэраг вельмі важных пытаньняў мясцовага культурна-гаспадарчага жыцьця. Прычым, у адлічча ад мэтаду складаньня пляну з гэткіх выразаў: «праводзіць працу ў культурнай галіне», сельсавет уносіць у свой плян канкрэтныя пункты, якія ясна гавораць аб тым, што іменна трэба зрабіць.

У пляне працы сельсавету мы знаходзім, напрыклад, гэткія пункты: «пабудаваць мост па шляху Пырэвічы—Рудзенка; ажывіць працу пажарнай дружыны праводзячы практычныя заняткі з пажарнікамі, сабраць грошы на ўзмацненьне пажарнай дружыны; скончыць працу па арганізацыі тарфянога і цагельнага таварыстваў; зрабіць вучот гаспадарак, якія перайшлі на пасёлкі пры землеўпарадкаваньні, вывучыць іх матар'яльнае становішча з мэтай запатрабаваньня крэдытаў і лесаматар'ялаў; вывезьці дровы для школы; даставіць лесаматар'ял, прызначаны для рамонту мастоў».

Сельсавет не абмінуў таксама і пытаньні культурнай працы: „наладзіць выпуск насьценнай газэты; наладзіць чытаньне лекцый па санітарыі два разы ў месяц; санітарнай камісіі рабіць штомесяц агляд крам, вуліц, двароў і студняў; наладзіць працу па ўкамплектаваньні школ; праводзіць у хаце-чытальні два разы ў месяц вечары запытаньняў і адказаў“—вось гэткі пералік мерапрыемстваў, прадугледжаных плянам сельсавету.

У якой меры плян сельсаветаў праводзіцца ў жыцьцё?

Перш за ўсё трэба адзначыць рэгулярную працу **прэзыдыуму і пленуму сельсавету.** Пленум бывае акуратна раз у месяц. За 13 месяцаў адбылося 13 пасяджэньняў пленуму, пасяджэньняў прэзыдыуму было 24 за той-ж час. Падбор пытаньняў пленумаў і прэзыдыуму [illegible] Сярод пытаньняў [illegible] пленумам, ёсьць гэткія: [illegible]

Ня кепскія [illegible] якія вырашаліся прэзыдыумам сельсавету: [illegible]

Як мы бачым, **сельсавет зьвярнуў належную ўвагу на асноўныя пытаньні гаспадарчага і культурнага жыцьця** свайго райёну. [illegible] пага пляну.

Дзелавітасьць [illegible] савету. [illegible] ўдзел у працы [illegible]

праца камісій сельсавету.

Пры Пырэвіцкім сельсавеце створаны 4 камісіі: сельска-гаспадарчая, культурна-асьветная, каапэрацыйная, па дабрабыту. У склад камісій уваходзяць 22 чал., з іх 6 членаў сельсавету, рэшта з сялянскага актыву. Усе камісіі маюць месячныя і двухмесячныя пляны.

Ня кепска працуе сельска-гаспадарчая каапэрацыйная камісія і камісія па дабрабыту.

Сельска-гаспадарчая (зямельная) камісія наладзіла 11 пасяджэньняў, дзе разглядаўся цэлы шэраг важных пытаньняў: аб загатоўцы насеньня культурных траў і караньплодаў, аб арганізацыі машыннага таварыства, аб барацьбе з патравамі пасеваў, аб ахове лясоў мясцовага значэньня, дастатковым надзеле зямлёй малазямельных, аб пасеўнай кампаніі і г. д. Апроч таго зямельная камісія шмат чаго зрабіла па разгляду дробных зямельных спрэчак, чым значна палегчыла працу прэзыдыуму сельсавету.

Пасяджэньняў **каапэрацыйнай камісіі** было 8, на якіх разглядаліся наступныя пытаньні: аб каапэраваньні беднаты, арганізацыі каапэрацыйнага кутка пры хаце-чытальні, зьніжэньні цэн, аб малочнай гаспадарцы, падрыхтоўка да перавыбараў каапэрацыі, малочным таварыстве.

Але больш працаздольнай і актыўнай зьяўляецца камісія па дабрабыту. На сваіх пасяджэньнях гэтая камісія [illegible]

[illegible]

У раёне сельсавету ня кепска працуе спажывецкае таварыства (1105 пайшчыкаў), с.-г. т-ва (760 пайшчыкаў), малочная арцель (200 пайшчыкаў). [illegible] пры пасёлках [illegible] культуры.

Такім чынам, Пырэвіцкі сельсавет [illegible] прыкладам [illegible] працы.

Але, усё-ж [illegible] мае таксама [illegible] недастат- [illegible]

[illegible] сельсавету ся- [illegible] яшчэ лічыць [illegible] сярод беднаты [illegible] ўвагі.

[illegible] недахватаў і [illegible] працы па ка- [illegible] ацыі сялянства задача сель- [illegible]

І. Дорахаў.

Сівакоў зьдзекуецца над сялянамі.

Аб „здольнасьцях» дырэктара Барысаўскага Горкамбінату Сівакова ў менскіх газэтах пісалася ня раз, але якая справа тупому бюракрату да друку. «Начхаць, кажа, мне на вашы газэты, вось і ўсё»...

Так разважаюць усе бюракраты, галавацяпы і іншыя шкоднікі нашага савецкага будаўніцтва. Так, відаць, разважае і наш цьвёрдалобы Сівакоў...

Працавалі ўзімку сяляне па вывазцы лесу для Барысаўскага камбінату і за працу хочуць атрымаць грошы.

Зразумела гэта нам дый кожнаму, хто мае на плячох галаву, а калі замест галавы сядзіць качан капусты, дык і простага не зразумееш.

Ходзяць сяляне за грашыма тыдні, ходзяць месяцы, а дырэктар Сівакоў больш «завтракамі» харчуе і водзіць сялян за нос...

Паскардзіўся на адносіны Сівакова да сялян рабкор у газэту. За справу ўзяліся мясцовы ўпаўнаважаны рабоча-сялянскай інспэкцыі і пракуратура. Бачаць, што над сялянамі зьдзекуецца наш „гэрой, ну і запрапанавалі бюракрату кінуць валакіту і расплаціцца з сялянамі.

Здаецца, што прапанова ясная і ніякай дыскусіі не падлягае, а Сівакоў...

На тое ён і цьвёрдалобы, каб ня толькі зьдзекавацца над сялянамі, але пайсьці і на далейшы закасьцянелы бюракратызм.

Прыходзяць змучаныя дырэктарскай валакітай сяляне да Сівакова з адпа- [illegible]

— Так і так, таварыш дырэктар, [illegible]

— Няхай вам плацяць той, хто наклаў рэзалюцыю,—пачулі сяляне „разумны“ адказ Сівакова...

—Дык як-жа,таварыш Сівакоў, значыцца вам і на прапанову РСІ і пракуратуры таксама напляваць?

Дарэмна тав. Сівакоў плюецеся, бо такі плявок вам ні партыя, ні ўлада не даруюць. Не даруюць яны вам і зьдзекі над сялянамі, перад якімі вы падрывалі аўтарытэт той-жа партыі і ўлады.

Кажуць, што вы і з рабочымі ня лепш робіце—па 2-3 тыдні зарплату затрымліваеце ды яшчэ вельмі «далікатна» абыходзіцеся...

Мы ведаем, што фінансавае становішча камбінату не асабліва моцнае, але навошта-ж зьдзекавацца над людзьмі?

Ёсьць у нас, т. Сівакоў, «маленькія» факты і пра вашыя адносіны да служачых і рабочых камбінату. Можа, прыдзе вам на памяць, як вы крычалі на зволенага вамі касіра Розэнблюма? Памятаем мы вашы «ласкавыя» адносіны і да былога чырвонага камандзіра-рабочага, якому на вашай вільні адрэзала пальцы. Мы нават памятаем ваша клясычнае „изречение“, якімі вы сустракалі рабочых, калі яны прыходзілі да вас па сваіх справах. Калі вы гэтыя „остроумные“ словы забылі, дык нагомнім іх вам.

— „Закройте за собой двери с той стороны“,—здаецца, так вы адказалі рабочым, калупаючы ў носе.

Шмат яшчэ чаго памятаем мы паважаны дырэктар Сівакоў, але хопіць і гэтага.

У заключэньне мы патрабуем тэрміновай расплаты з сялянамі і просім адпаведныя органы [illegible]

В. Зайцаў.

Як прайшла пасеўная кампанія.

(З пленуму Менскага АВК).

23 мая ў адчыніўся чарговы пленум Менскага акруговага выканаўчага камітэту. [illegible] як сёлета ў Менскай акрузе прайшла пасяўная кампанія.

За год (да 10 мая 1928 году) у Менскай акрузе арганізавана 109 розных с.-гаспадарчых аб'яднаньняў. Найбольш шпарка ідзе рост сельска-гаспадарчых арцеляў. Па пляну вызначана арганізацыя 40 арцеляў, а арганізавана 43.

У галіне падрыхтоўчых мерапрыемстваў да пасяўной кампаніі зроблена ня ўсё, асабліва ў справе забясьпечаньня пасеўным матар'ялам. У Цэнтраземскладзе ляжыць каля 300 пудоў насеньня караньплодаў, а ў Вузьдзенскім райёне яго зусім няма. Адгэтуль відаць, што ня быў зроблен [illegible] навага заданьня. У параўнаньні з леташнім годам зацікаўленасьць значна ўзрасла.

Забясьпечаньне сялянства машынамі праходзіла вельмі добра. Адчуваўся недахват толькі ў веялках і машынах для апрацоўкі лёну.

Попыт на штучнае ўгнаеньне вельмі вялікі. Ён ні ў якім разе ня можа быць пакрыты тэю колькасьцю штучнага ўгнаеньня, якая ёсьць.

У зьвязку з недахватам штучнага ўгнаеньня зьвернена ўвага на пашырэньне плошчы пасеву лубіну.

Наогул, як падрыхтоўка, так і пасяўная кампанія ў Менскай акрузе прайшлі даволі добра.

КУТОК РАБСЕЛЬКОРА.

Скарыстаем лягерны збор для ўзмацненьня рабселькораўскага руху.

Тэрытарыяльныя часьці Беларускай Вайсковай Акругі ўжо распачалі лягерную вучобу. Масы рабоча-сялянскай моладзі—пераменьнікі—прызваны ў лягеры для трохмесячнай вайсковай вучобы. Галоўная ўвага ў пэрыяд лягернага збору будзе звярачвацца на вывучэньне навабранцамі-пераменьнікамі вайскова-палітычнай справы.

Бясспрэчна, што ў сучасных абставінах міжнароднага жыцьця моладзь павінна з усёй сур'ёзнасьцю ўзяцца за вучобу, упарта і шчыра рыхтавацца стаць у шэрагі чырвоных байцоў. Вывучаць вайсковую справу, рыхтавацца да абароны краіны,—зьяўляецца нашай першачарговай задачай.

Але разам з гэтым у пэрыяд лягернай вучобы нельга забываць і іншых пытаньняў грамадзка-палітычнага характару.

Сярод пераменьнікаў, якія прызваны для лягернай вучобы, ёсьць шмат селькораў. Калі праца значнай часткі селькораўскіх гурткоў (з прычыны раскіданасьці селькораў па глухіх вёсках) не наладжана, кульгае на абедзьве нагі, то збор селькораў у лягерных пунктах адчыняе шырокае поле дзейнасьці як для селькораў, таксама і для палітківраўнікоў і вайскорарганізатараў.

Прышоўшы ў лягеры, селькоры-пераменьнікі не павінны адкладваць сваё пяро, а, наадварот, дружна, гуртам павінны ўзяцца за актыўную працу карэспандэнта.

„Газэта ня толькі калектыўны прапагандыст і калектыўны агітатар, але і калектыўны арганізатар“—заўсёды і пры ўсіх умовах. Аб гэтым селькоры-пераменьнікі павінны памятаць. Роль насьценгазэты і дапішчыка асабліва павышаецца ў пэрыяд, калі на справу выхаваньня байца вызначаецца невялічкі прамежак часу 2-3 м-цы. [illegible] скарыстаць вопыт працы селькораўскіх арганізацый ва ўмовах арміі.

Галоўная задача селькораў у час збору, гэта—наладзіць выданьне насьценнай газэты, згуртаваць вакол яе селькораўскі актыў, арганізаваць гурток карэспандэнтаў і разгарнуць у ім сталую выхаваўчую працу.

Праз газэту як насьценную, так і друкаваную селькор можа і павінен указваць на недахваты працы, вучобы, быту і г. д., якія маюць месца ў яго лягерным пункце. Праз газэту неабходна высьвятляць і ўсе дадатныя моманты вучобы, посьпехі і дасягненьні ў справе вайскова-палітычнага выхаваньня моладзі.

Умовы лягернага жыцьця адрозьніваюцца ад тых умоў, у якіх звычайна жывуць і працуюць селькоры. Вось чаму на прыстасаваньне селькора да новых умоў неабходна зьвярнуць асаблівую ўвагу.

Кожны селькор павінен сваечасова заўважваць усе тыя пытаньні, якія хвалююць байца, і паведамляць аб гэтым у газэту. Трэба сваечасова ставіць у насьценгазэце пытаньні, якія хвалююць байцоў сваёй роты, батарэі, эскадрону і г. д.

Палітківраўнікі і вайскорарганізатары павінны ўсебакова азнаёміць селькораў з умовамі вайскораўскай працы з дасягненьнямі вайскораў у галіне выпрацоўкі форм паходнай насьценгазэты. Гэта зьявіцца для селькораў добрай падрыхтоўкай на выпадак вайны і хуткага, у зьвязку з гэтым, уступленьня ў шэрагі байцоў Чырвонай арміі, у шэрагі вайсковых карэспандэнтаў.

Належная пастаноўка працы сярод селькораў у пэрыяд лягернага збору, уцягненьне ў гэту працу новых таварышоў з ліку актыўных, перадавых пераменьнікаў дапаможа наладзіць і больш шырока разгарнуць [illegible]

Кнігу і газэту—вёсцы.

Селькораўскі гурток распаўсюджвае кнігі і газэты.

[illegible]

В. В.-Крушынаўка, Рагачуўскага раёну.

СТРАХАВАНЬНЕ АД АГНЮ НА СЯЛЕ.

Па меры павялічэньня кошту сялянскага двара ў БССР [illegible] акладнай страхавой нормай. [illegible] 1926 году паказалі, што пры кошце двара да 150 руб. застрахавана [illegible] ад 151 да 300 р.— 44 проц.; ад 301 да 600 руб.— 32 проц.; ад 601 да 1000 руб.— 22 проц.; ад 1001 руб. да 3000 руб.— 19 проц. і звыш 3000 руб. усяго толькі ў 9 проц. кошту. Гэтыя даныя навочна паказваюць, куды павінна быць накіравана ўвага ў сэнсе разьвіцьця дадатковага страхаваньня.

Але правілы дадатковага страхаваньня не дазваляюць прымаць у страхаваньне ўвесь вольны лішак кошту будынкаў, г. зн. не пакрыты акладным страхаваньнем. Чацьвертая частка кошту будынку (25 проц.) пакідаецца на рызыку самога страхавацеля. Іншымі словамі, акладное і дадатковае страхаваньне, разам узятае, не павінны перавышаць 75 проц. кошту. Гэтым самым ствараецца стымул большай зацікаўленасьці самога страхавацеля ў ахове будынкаў ад пажараў.

Поруч з гэтым усе будынкі двара ня могуць быць застрахаваны больш, як на 1000 руб. Гэта ні ў якой меры не азначае, што двары, якія каштуюць дорага, нельга страхаваць больш 1000 руб. Трэба адзначыць, што да бягучага апэрацыйнага году дадатковая страхавая сума была ў два разы меншая—толькі 500 руб. на двор. Павялічэньне яе выклікалася агульным узростам кошту будынкаў у параўнаньні з першымі гадамі існаваньня ў БССР дзяржаўнага страхаваньня.

І, урэшце, яшчэ адно «абмежаваньне» страхавацеля: ён ня можа страхаваць дадаткова толькі адны небясьпечныя для агню будынкі,—у прыватнасьці—гумно і лазьні. Пры іх страхаваньні павінны быць застрахаваны ці халодныя, ці жылыя будынкі гаспадаркі. [illegible] ваньні, не дапушчаецца. Але поруч з гэтым Дзяржстрах нясе адказнасьць перад страхавацелем у працягу 15 дзён, калі з якой-небудзь прычыны ён не аднавіў скончанага тэрміну страхаваньня.

Тарыф дадатковага страхаваньня для большасьці мясцовасьцяў БССР (за выключэньнем пяці райёнаў Гомельскай акругі) устаноўлен у 90 кап. з ста рублёў страхавой сумы. Павялічэньне яго, у параўнаньні з акладным на 20 проц. тлумачыцца павялічанаю страхнасьцю дадатковага страхаваньня. Калі акладное страхаваньне ахапляе поўнасьцю, бо яму падлягаюць усе без выключэньня прыватныя гаспадаркі, дык у процівагу яму дадатковае, як дабрахвотнае страхаваньне, зьяўляецца выбарачным. І зусім зразумела, што апошнім у першую чаргу карыстаюцца сяляне тых райёнаў, дзе часьцей здараюцца пажары. А таму магчыма сказаць, што чым шырэй будзе разгортвацца дадатковае страхаваньне, тым больш пэрспэктыў на патаненьне яго ў сэнсе набліжэньня дадатковых тарыфаў да тарыфаў акладных.

Пытаньне ідзе аб паглыбленьні працы па азнаямленьні шырокіх мас насельніцтва з дадатковым страхаваньнем, бо пачатак ужо зроблен. На справе ў 1926-27 апэрацыйным годзе ў межах БССР лічылася каля 81 тыс. сялянскіх двароў, застрахаваных дадаткова. Гэта складае 10 проц. усіх двароў Рэспублікі. У паасобку па акругах становішча досыць простае: ад 3 проц. (Полацкая акруга), да 17,5 проц. (Бабруйская акруга). [illegible] высокім у параўнаньні з іншымі саюзнымі савецкімі рэспублікамі. Але тым ня менш, з нашага пункту гледжаньня, вынікі праробленай працы трэба разглядаць, як яшчэ вельмі нязначныя дасягненьні.

А таму ў бягучым, г. зн. у 1927-28 апэрацыйным годзе, пастаўлена задача ахапіць дадатковым страхаваньнем ня менш 15 проц. двароў Рэспублікі. У прыватнасьці па паасобных акругах колькасьць двароў у процантах складае: Бабруйская—28.600, Віцебская—9.000, Гомельская — 23.200, Менская—19.000, Магілеўская--20900, Мазырская — 4.550, Аршанская—15.000, Полацкая—4.000, а ўсяго—124.250 двароў.

Вынікі працы за першыя 5 месяцаў далі выкананьне пляну па БССР на 30 проц., пры найменшым паказальніку 11 проц. па Мазырскай акрузе і пры найвышэйшым 49 проц.,—па Бабруйскай акрузе.

Страхавымі работнікамі некаторых акруг ня выкарыстан у поўнай меры для разьвіцьця дадатковага страхаваньня пэрыяд акладной страхавой кампаніі. Ім прыдзецца „даганяць“ у другой палове году, галоўным чынам, пры рэгістрацыі і ацэнцы будынкаў.

З сваёй задачай страхавыя працаўнікі здолеюць больш-менш добра справіцца толькі пры актыўным падтрыманьні нашай савецкай грамадзкасьці. На яе ўвагу і разьлічан гэты артыкул.

Д. Ста хеў.

Арганізацыя беспартыйнага актыву

вакол савету [illegible]

[illegible] у практычную працу зьяўляецца добра наладжаная [illegible] савету.

І. Дорахаў.

Загатоўкі ў с.-г. каапэрацыі.

Летась за ўвесь апэрацыйны год сыстэма сельска-гаспадарчай каапэрацыі Беларусі загатовіла розных сельска-гаспадарчых прадуктаў і сыравіны на 5300000 руб.

Сёлета, дзякуючы ўвазе, якая была зьвернута на загатоўкі, сельска-гаспадарчая каапэрацыя мае досыць значныя дасягненьні. Так, толькі за адно першае паўгодзьдзе сельска-гаспадарчая каапэрацыя загатовіла розных прадуктаў і сыравіны на буйную суму 7588395 руб.

Сьцьвярджаючы значнае павялічэньне агульнай сумы загатовак за першае паўгодзьдзе, усё-ж мы павінны адзначыць і тое, што загатоўкі ў красавіку зьнізіліся, асабліва загатоўкі семя лёну і валакна. Неабходна таксама адзначыць і тое, што сыстэма сельска-гаспадарчай каапэрацыі вельмі мала аддавала ўвагі загатоўкам такіх відаў другараднай сыравіны, як яйкі, рызьзё і інш.

Асабліва слаба стаіць справа з загатоўкай другараднай сыравіны ў сельска-гаспадарчай каапэрацыі Гомельшчыны, Мазыршчыны і Полаччыны. Загатоўка яек праходзіць слаба па ўсёй сыстэме сельска-гаспадарчай каапэрацыі БССР, за выключэньнем Меншчыны, якая выканала свой плян за сакавік на 98 проц.

На апошнім пасяджэньні праўленьня Белсельсаюзу абгаварваліся вынікі загатовак с.-гасп. каапэрацыі за першае паўгодзьдзе, прычым вызначан шэраг мерапрыемстваў для палепшаньня справы загатовак у тых галінах, дзе яны праходзяць ня зусім добра. Запрапанавана ўсім Акрсельсаюзам абавязкова дабіцца выкананьня пляну загатовак валакна-лёну на ўсе 100 проц. Запрапанавана таксама прыняць належныя крокі да ўзмацненьня працы па загатоўцы другарадных відаў сыравіны ў другім паўгодзьдзі. Асаблівая ўвага павінна быць зьвернута на загатоўку лекавай сыравіны, грыбоў і яек.

Для ўзмацненьня працы па загатоўцы другараднай сыравіны Акрсельсаюзам дазволена запрасіць спацыяльнага працаўніка, які павінен будзе інструктаваць нізавую сетку сельска-гаспадарчай каапэрацыі і зьяўляцца адказным за выкананьне пляну ў гэтай галіне.

Будзем спадзявацца, што правядзеньне намечаных мерапрыемстваў палепшыць справу загатовак, і другое паўгодзьдзе бягучага гаспадарчага году ў справе загатовак дасьць яшчэ большыя дасягненьні.

ХРОНІКА.

Прывітаньне ўраду БССР.

На імя Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР паступіла прывітальная тэлеграма ад 1-й Магілеўскай Акруговай Канфэрэнцыі „Озэт“.

Адчыненьне лягераў.

У нядзелю, 27 мая, адбудзецца ўрачыстае адчыненьне лягераў у Чырвоным Урочышчы.

У адчыненьні лягераў прымуць удзел партыйныя, савецкія і прафэсыянальныя арганізацыі.

Аб прэміраваньні земляўпарадчыкаў.

У зьмену пастановы сваёй за 7-3-28 году СНК пастанавіў устанавіць з 1 красавіка 1928 г. наступныя нормы прэміраваньня земляўпарадчыкаў за колькасьць выкананых заданьняў: а) за кожны гэктар поўнага пасёлкавага земляўпарадкаваньня з гаспадарчым упарадкаваньнем двара, выкананы ў годзе звыш 700 гэкт. да 850 гэкт. уключна, выплачваецца прэмія ў разьмеры 1 рубля, б) за кожны гэктар такой самай працаёмкасьці, выкананы звыш 850 гэкт., выплачваецца прэмія ў разьмеры 2 руб. Паказаныя лічбы—700 і 850—вызначаюцца як сярэднія па Рэспубліцы. НК Земляробству даецца права паакруговага раёнаваньня іх.

ПРАЕЗД М. ГОРКАГА ПРАЗ МЕНСК.

У нядзелю а 12 гадзіне ўночы чакаецца праезд М. Горкага праз Менск у Маскву. Для спатканьня М. Горкага з Масквы выяжджае дэлегацыя ад грамадзкага камітэту. У Негарэлае на спатканьне пісьменьніка выедуць прадстаўнікі беларускіх прафэсыянальных, савецкіх і пісьменьніцкіх арганізацый.

Льготы па сельска-гаспадарчаму падатку.

СНК зацьвердзіў пастанову аб льготах па сельска-гаспадарчаму падатку на 1928-29 год па тэхнічных культурах і жывёлагадоўлі. Паводле гэтай пастановы, льготы па пасевах лёну павінны ўжывацца па ўсёй БССР у разьмеры 50 проц. скідкі з норм даходнасьці. У пералік траў, пасевы на насеньні якіх вызваляюцца ад падатку уключаецца канюшына, лубін, цімафееўка і сэрадэля. Сельска-гаспадарчы падатак з даходу ад плошчаў палявых і прысядзібных зямель, занятых пад караньплодамі (буракі, турнэпс і рэпа) для корму жывёлы сваёй гаспадаркі, налічваецца са скідкаю ў 50 проц. з норм даходнасьці. Звальняюцца ад абкладаньня сельска-гаспадарчым падаткам ухваленыя зямельнымі ўстановамі быкі, жарабцы і кноразывытворцы ў дзяржаўных і грамадзкіх гаспадарках.

Пленум сэкцыі навуковых працаўнікоў.

Учора а 6 гадзіне ўвечары адчыніўся чарговы пленум сэкцыі навуковых працаўнікоў саюзу працасьветы. На пленуме заслухана справаздача т. Панкевіча аб дзейнасьці бюро сэкцыі і інфармацыя тав. Сянкевіча аб прыгаворы над Грамадой. Вынесена рэзалюцыя пратэсту супроць катаржнага прысуду над лепшымі працаўнікамі беларускага народу.

Жыльлёвае будаўніцтва на гутах.

Беларускі шкляны трэст распачаў работу па рамонту шкляных заводаў.

1-га мая стаў на рамонт шкляны завод «Камінтэрн» (Бабруйская акруга). На гэтым заводзе зараз адбываецца капітальны рамонт печаў, на што адпушчана 18.000 руб. У хуткім часе пачнецца рамонт на заводзе „Труды“ (Полацкая акруга). На рамонт гэтага заводу адпушчана 23.000 р.

Пасьля рамонту гэтых заводаў будзе прыступлена да рамонту шкляных заводаў „Домбаль“ у Нова-Барысаве і „Новка“ (Віцебшчына).

Усяго ў бягучым будаўнічым сэзоне будзе выдаткавана на рамонт шкляных заводаў 76.000 руб.

Акрамя рамонту, на шкляных заводах сёлета разгорнецца вялікае жыльлёвае будаўніцтва: будзе пабудавана 20 кватэр для сямейных рабочых і 5 інтэрнатаў для рабочых-адзіночак.

Усяго на жыльлёвае будаўніцтва адпушчана 146.000 руб.

Электрафікацыя мястэчак і вёсак.

Праўленьне Белсельбанку адпусьціла Менскай, Мазырскай, Магілеўскай, Бабруйскай, Віцебскай і Аршанскай акругам у рахунак крэдытаваньня на III квартал 60000 руб. доўгатэрміновага крэдэту спэцыяльна на электрафікацыю.

За рахунак гэтых сродкаў у раённых цэнтрах пры тэхнічных прадпрыёмствах будуць абсталяваны электрастанцыі, якія будуць даваць электрычнае асьвятленьне ня толькі для мястэчак, але і для бліжэйшых вёсак. Апрача таго, будуць устанаўляцца маторы для мэханічнай малацьбы, ачысткі насеньня і інш.

Культурная сувязь з заграніцай.

Беларуская Дзяржаўная Бібліятэка вядзе шырокі абмен выданьнямі з універсытэтамі і навуковымі бібліятэкамі замежных краін.

Так, гэтымі днямі атрымана вялікая партыя кніг (500 штук) ад вядомай бібліятэкі „Конгрэс“ у Вашынгтоне.

Буйная партыя кніг таксама атрымана ад [illegible] універсытэту у Чэха-Славакіі.

Мюнхенскі універсытэт у абмен на беларускія выданьні прыслаў дысэртацыі (дыплёмныя работы) сваёй [illegible] (100 кніг).

Культурныя навіны.

НАВУКОВЫЯ ЭКСПЭДЫЦЫІ.

Аддзел прыроды і гаспадаркі ІБК арганізуе сёлета тры экспэдыцыі: антрапалягічную, зоолёгічную і [illegible] прамысловасьці.

Антрапалёгічная экспэдыцыя выяжджае ў пачатку чэрвеня ў цэнтральную частку Магілеўшчыны, [illegible]

Зоолёгічная экспэдыцыя [illegible] працу [illegible] Мазыршчыны [illegible] прадоўжыць [illegible] дняй часткі Гомельшчыны.

Адна [illegible] вывучэньне [illegible] БССР.

Экспэдыцыя па вывучэньні самастойных рамёстваў мае быць накіравана ў Аршаншчыну, дзе яна [illegible] ганчарства, а другая тэхніку і эканоміку народнага ткацтва.

УДЗЕЛ БССР У ПРАЦАХ МЭНДЭЛЕЕЎСКАГА ЗЬЕЗДУ.

Інстытут Беларускай культуры камандыруе на 5-ты Ўсесаюзны Мэндэлееўскі зьезд хэмікаў, які распачнецца ў палове чэрвеня ў г. Казані, старшага хэміка лябараторыі ІБК т. Вяршука.

А ваш патэнт, грамадзянка!

(3 менскага жыцьця).

На Серабранцы па Безыменнай вуліцы ў доме № 21 пражывае гр-ка Фрэйдзін Ш., жонка якога ўтрымлівае майстэрню дамскіх убораў. У гэтай майстэрні працуе 5 майстрых, якім плаціць гаспадыня па 20-25 р. у месяц.

Гр-ка Ш. ня мае патэнту і эксплёатуе сваіх вучаніц па 10-12 гадзін у суткі. [illegible] дні прымушае гэтых вучаніц выконваць розную іншую работу: адны ідуць на рынак за прадуктамі для „гаспадыні“, другія ў гэты час мыюць падлогу ў яе кватэры, прыбіраюць панадворак і г. д.

Але заходзіць у гэту «школу» трэба асьцярожна, бо ля варот ляжыць злы сабака, які засёды папераджае ўваход чужых (у дадзеным выпадку ўваход фінагента) і дае магчымасьць „гаспадыні“, як кажуць, „схавацца“.

Быў неяк раз летась у яе агент з акругавага фінаддзелу, але [illegible] усе работніцы «рассыпаліся», і агент нікога не злавіў.

Серабранскі.

СУД.

„Мудры“ загадчык.

Грамадз. г. Менску Арон Флаксэй у працягу [illegible] займаў пасаду загадчыка цэнтральнага складу Белльназьсаюзу. [illegible]

[illegible]

Менскі Акруговы Суд прыгаварыў Арона Флаксава на тры гады [illegible]

Д. Кастроў.

Новыя кнігі.

Вышлі з друку і паступілі ў продаж [illegible]:

1. «Беларускія народныя песьні». [illegible] Выпуск першы. Стар. 61, цана 2 руб. 50 кап.

2. «Нашы прыяцелі», цана 60 кап. (Малюнкі для дзяцей). Выданьне Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва.

3. «Червоний шлях» № 4, за 1928 г. Выд. Дзяржаўнага Выдавецтва Украіны. Стар. 235, цана 1 руб. 80 кап.

Справачны аддзел.

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК.

(НА 26 МАЯ 1928 г.).

Абл. 1 дзярж. вып.—прад. 4—69,5 куп. 4—67,5.

Абл. 2 дзярж. вып.—прад. 5—04,5, куп. 5—02,5.

Абл. 2 сял. вып.—куп. 5.

Абл. 3 сял. вып.—прад. 5—06,5, куп. 5—04,5.

Абл. 10 пр. вып. 27 г.—прад. 25—39, куп. 25—29.

Абл. дзярж. вып. 1926 г.—прад. 121—25, куп. 119—25.

Абл. 12 прац. дзярж. вып.—прад. 105—87, куп. 105—82.

Абл. 6-прац. вып. індустр.—прад. 24—45,5, куп. 24—35,5.

ШАШКІ № 6.

Пад рэд. А. Каспэрскага.

Парт. Ліхадзіеўскі—Вакштэйн.

Міжгарфаховыя шахматныя спаборніцтвы фактычна скончыліся. [illegible]

Вынік спаборніцтва: [illegible]

[illegible]

Адказны рэдактар М. КУДЗЕЛЬКА.

Настаўніцкая канфэрэнцыя.

У Рагачове пры пэдтэхнікуме адчыняецца 11 чэрвеня а 7 гадз. увечары

— 2-ХДЗЁННАЯ НАСТАЎНІЦКАЯ КАНФЭРЭНЦЫЯ —

Запрашаюцца настаўнікі, скончыўшыя Рагачоўскі тэхнікум.

Тэхнікум.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА».	25, 26 і 27 мая—грандыёзны фільм **„МАСКА САРВАНА“** («Цені Бэльвэдэра»).
КІНО „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“.	3 22 мая—прыключэнская пастаноўка **„НАЧНЫ ЭКСПРЭС“.** У гал. ролі Гары Піль. Штодня 3 сэансы. Пачатак 1-га сэансу ў 7 гадзін.
КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ».	3 22 мая—працяг 2-й і заключная 3-я сэрыя **„ПЛЯМА ЗЛАЧЫНСТВА“** у 12-ці частках
КІНО «ПРАЛЕТАРЫ».	Новы бытавы фільм **„ГАНЧАРЫ“** («Шчасьлівыя чарапкі») у 6-х частках. Пачатак сэансаў у 7 гадз. 45 хв.

Бабруйскі ЗАГС абвяшчае, што гр-не **СМОК Харытон Кайтанаў** і яго жонка **СМОК-БУРНЕВІЧ Марыя Язэпава**, якія паходзяць з гр-н Гарадзенскай губ. і пражываюць у г. Бабруйску, зьмяняюць сваё прозьвішча **«СМОК»** на прозьвішча **«ВІНАГРАДАЎ»**. Асоб, якія маюць пратэсты супроць зьмены прозьвішча, просяць паведаміць аб гэтым Бабруйскі Акруговы ЗАГС, паказаўшы сваё імя, імя па бацьку, прозьвішча і месца жыцьця.

Менскі ЗАГС абвяшчае, што гр-н **БЕЛАНОГАЎ Сямён Сьцяпанаў**, які паходзіць з гр-н с. Ніжвяга, Старадубскага вол. і пав., Бранскай губ., нар. 1904 г., служыць зараз у Чырвонай арміі, зьмяняе імя **Сямён** і прозьвішча **Беланогаў** на імя і прозьвішча **«Мікалай Бялоў**.

Асоб, якія маюць перашкоды да зьмены імя і прозьвішча, просяць заявіць аб гэтым у Менскі ЗАГС.

Бабруйскі ЗАГС абвяшчае, што гр-ка **МІР Сара Аронава**, якая паходзіць з гр. вёскі Селібы, Сьвіслацкага раёну, Бабруйскае акругі, дзе і пражывае, зьмяняе прозьвішча **«МІР»** на прозьвішча **„РАЗОЎСКАЯ“**. Асоб, якія маюць пратэсты супроць зьмены прозьвішча, просяць паведаміць аб гэтым Бабруйскі Акруговы ЗАГС, паказаўшы сваё імя, імя па бацьку, прозьвішча і месца жыцьця.

Бабруйскі ЗАГС абвяшчае, што гр-н **БАРДАКОЎ Іван Сямёнаў**, які паходзіць з гр-н Варонежскай губ., Рассашанскага павету, і пражывае зараз у г. Бабруйску, зьмяняе сваё прозьвішча **«БАРДАКОЎ»** на прозьвішча **«СТАЛЬСКІ»**. Асоб, якія маюць пратэсты супроць зьмены прозьвішча, просяць паведаміць аб гэтым Бабруйскі Акруговы ЗАГС, паказаўшы сваё імя, імя па бацьку, прозьвішча і месца жыцьця.

ЗГУБЛЕНЫ:

— Мэтрычн. выпісь Жуковіча І.—выд. Барысаўскім Загсам.

— Пашпарт Русака А. Г.—выд. Зембінскім РВК.

— Конская карт. Дабрыцкага А. І.—выд. Зембінскім РВК.

— Лекавая кніжка Равічбаха—выд. Бар. страхкасай.

— Асабовая кніжка Толсьціка А.—выд. Зембінскім РВК.

— Асабовая карт. № 8 Чэрняўскага В. Ф.

— Асабовая кніжка Шафрына С. А.—выд. Барысаўск. РВК.

— Конская карт. № 620 Есіневіча Д. К.

— Каапэрац. кніжка Дамброўскага К. І.—выд. Барысаўск. ЦРК.

ЗАКЛЮЧНЫ БАЛЯНС

МАЗЫРСКАГА АКРУГОВАГА ТАВАРЫСТВА СЕЛЬСКА-ГАСПАДАРЧАГА КРЭДЫТУ

НА І-Х-1927 г.

АКТЫЎ

НАЗВА РАХУНКАЎ	Уступны балянс на 1-Х-26 году.	Заключ. балянс на 1-Х-1927 г.	%% к бал.
Каса і бягучыя рахункі	8490—52	19199—32	1,57
Каштоўныя паперы	590 —	590 —	0,05
Дысконт і спэц. бяг. рах. пад вэкс.	253203—37	257513—35	21,16
Мэтавыя пазыкі	862954—12	895959—80	73,61
Пратэрмінаваныя пазыкі	6226—23	9676—23	0,81
Карэспандэнты	—	19225—88	1,59
Разьліковыя рахункі	376—22	721—80	0,06
Розныя дэбіторы	1000—69	3735—87	0,31
Маёмасьць і ўдзел у прадпрыёмствах	1148—16	1521—73	0,11
Выдаткі будучых гадоў	3206—75	8847—16	1,73
БАЛЯНС	1137196—06	1216991—14	100

ПАСЫЎ

НАЗВА РАХУНКАЎ	Уступны балянс на 1-Х-26 году.	Заключ. балянс на 1-Х-1927 г.	%% к бал.
Асноўны капітал	144550 —	—	11,90
Іншыя ўласныя капіталы і фонды	114—88	258—40	0,02
Старон. сродкі для мэт. крэд.	45694—61	35888—52	2,90
Пазыкі	980882—92	912502—51	74,98
Перавучот і пераваклад	—	37976—06	3,11
Уклады і бягучыя рахункі	49841—98	50895—83	4,18
Карэспандэнты і пераводныя апэрац.	42503—22	4497—75	0,37
Розныя крэдыторы	2314—55	7697—75	0,63
Прыбыткі будучых гадоў	3575—62	11702—60	0,96
Неразьмеркав. прыбыткі мінул. гад.	12268—28	11021—72	0,95
БАЛЯНС	1137196—06	1216991—14	100

РАХУНАК

прыбыткаў і страт за 1926-27 апэрацыйны год.

НАЗВА РАХУНКАЎ	СУМА
Бягучыя выдаткі	18697—93
Падаткі і зборы	25 —
Працэнты аплачаныя	40034—02
Камісія аплачаная і іншыя выдаткі	26—09
Амартызацыя маёмасьці	152—17
Пратэставаныя вэксалі	—
Няпэўныя даўгі	50—01
Прыбытак	11021—72
Усяго	70006—94

НАЗВА РАХУНКАЎ	СУМА
Працэнты атрыманыя	69109—64
Камісія атрыманая і іншыя прыбыткі	897—30
Зварот сьпісаных даўгоў	—
Усяго	70006—94

Старшыня Праўленьня ЕЛІНЕЎСКІ. Бухгальтар МАРГОЛІН.

Галоўлітбел 302.

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА № 27

МЕНСКАГА ГАРАДЗКОГА САВЕТУ.

гор. МЕНСК. 24-га МАЯ 1928 г.

Аб ачыстцы вуліц, санітарным утрыманьні двароў, пабудове і ўтрыманьні сьмяцьцёвых скрынак, памыйных і выграбных ям, дваровых прыбіральняў і памяшканьняў для хатняй жывёлы і птушак.

Менскі Гарадзкі Савет ПАСТАНАЎЛЯЕ:

АБ АЧЫСТЦЫ ВУЛІЦ.

1. Абавязаць усе дамаўладаньні і арэндн. камун. дамоў, а таксама арандатараў незабудаваных зямельных вучасткаў, да якіх прылягаюць вуліцы, завулкі і плошчы штодзённа раніцай да 6-ці гадзін вытвараць ачыстку тратуараў і вуліц, прычым сьмяцьцё павінна зараз-жа па сканчэньні ачысткі прыбірацца ў кучы і выносіцца на двор у сьмяцьцёвую скрынку.

2) Ачыстка базараў і плошчаў агульнага карыстаньня вытвараецца штодзённа да 6-ці гадзін раніцы, прычым па сканчэньні ачысткі ўсё сьмяцьцё вывозіцца на звалачныя месцы.

3) Дамаўладаньні, якія знаходзяцца ў раёне вуліц, ніжэй абвяшчаемых, павінны штодзённа вытвараць паліўку вуліц у 8 гадзін і 18 гадз.

1-ае аддзяленьне міліцыі.

Інтэрнацыянальная, Камсамольская, вул. Валадарскага, вул. Урыцкага, Рэспубліканская, Пляц Волі, вул. Энгельса, Камуністычная, зав. Луначарскага, Пралетарская, Садовая, Гаўдлёвая, Кастрычнікавая, вул. Бакуніна, зав. Герцэна, Чырвонаармейская, вул. К. Маркса, Гарбарная, Універсытэцкая, Першамайская, Першая Лекерта, Другая Лекерта, Беларуская, Кацярынінская, Нова-Сярпухоўская, Нямігская, Няміга-Ракаўская, Школьная, Нова-Мясьніцкая, Козьма-Дзям'янаўская, Стара-Мясьніцкая, Завальная, Нізкі Рынак, Камунальна-Набярэжная, Камунальная, Стара-Віленская, Шырокая, Рэвалюцыйная, Біржавы завулак, Ракаўская вул.

2-е аддзяленьне міліцыі.

Шырокая, Камунальная, Шпітальная, Старажоўская, вул. Мопр'а, Крапоткіна, першы Камунальны завулак.

3-яе аддзяленьне міліцыі.

Вул. Талстога, Сьвярдлоўская, Міхайлаўская, Ленінградзкая, Маскоўская, Суражская, Дзяржынскага, Койданаўскі шлях, Чэрвенскі шлях.

4-ае аддзяленьне міліцыі.

Рэспубліканская, Нова-Маскоўская, Ракаўская, пл. 25 Кастрычніка, Юр'ева-Завальная, вул. Вызваленьня, Замкавая, Вял.-Татарская, Н-Татарская, Кальварыйская, Нова-Красная (забрукаваная частка).

4. Вуліцы, па якіх праходзяць рэйсы аўтобусаў, а таксама ўся Савецкая і Ленінская вул. павінны паліваецца 3 разы ў дзень у 8, 13 і 18 гадз.

АБ УТРЫМАНЬНІ ДВАРОЎ.

5. **Забараняецца:**

а) Выліваньне ці выкіданьне на двор якіх-бы то ні было адкідаў хатняй гаспадаркі ці прамысловай вытворчасьці.

б) Разьліваць па двары і выпускаць з двара на вуліцу ваду з ванны, умывальнікаў і прачашнай.

в) Закопваць у двары сьмяцьцё скрынак, масы памыйных і выграбных ям, а гэткія павінны быць вывезены на спэцыяльна адведзеныя Гаркамгасам для гэтай мэты месцы.

г) Прыбудаваньне сьмяцьцёвай скрынкі да пабудовы (плоту, жылога будынку і хлява).

д) Пабудову паглынальных калодзежаў, для якой-бы та ні была мэты.

е) Захаваньне гною ў дварох.

Увага: Захоўваць гной для ўгнаеньня дазваляецца толькі на агародах.

6) Усе зьнішчаныя прыбіральні, памыйныя ямы, сьмяцьцёвыя скрынкі павінны быць ачышчаны да дна і засыпаны зямлёй ці будаўнічым сьмяцьцём.

7) Дазваляецца будаваць дваровыя прыбіральні, памыйныя ямы, сьмяцьцёвыя скрынкі ў адлегласьці ня менш 4 мэтраў ад жыльлёвага памяшканьня, паграбу, суседняй мяжы, а таксама плоту, прылягаючага да вуліцы.

АБ ПАБУДОВЕ СЬМЯЦЬЦЁВАЙ СКРЫНКІ, ПАМЫЙНЫХ І ВЫГРАБНЫХ ЯМ.

8. Сьмяцьцёвая скрынка павінна быць з моцнага матар'ялу бяз шчылін, мець пакрышку, плотнае дно і быць заўсёды зачыненай.

9. У кожнай сядзібе павінны быць пабудаваны як памыйныя, так і выграбныя ямы з моцнага дзерава бяз шчылін альбо бэтонныя.

Дно і сьценкі пры пабудове з дзерава з унутранага боку павінны быць прасмалены, а з надворнага абложаны пластом гліны, плотна ўтрамбаваным.

10. Як памыйныя, так і выграбныя ямы павінны быць глыбінёю ня больш 2 мэтраў, мець непраходныя для вадкасьці сьценкі і дно.

11. Ачыстку ям вытвараць, калі ровень іх вадкасьці будзе ня менш $1/2$ мэтра ніжэй роўня глебы двара.

Увага: па трэбаваньні саннагляду для праверкі становішча сьцен і дна ямы павінны ачышчацца раней іх напаўненьня.

12. Выграбная яма павінна мець люк з двайной плотнай зачыняемай пакрышкай і вольны доступ для бочак асэнізатараў.

Увага: Ёмкасьць сьмяцьцёвых скрынак устанавіць ня больш $1^1/_2$ куб. мэтраў.

АБ ПАБУДОВЕ ПРЫБІРАЛЕНЬ.

13. У дварох, дзе ёсьць гасьцініцы і мэбляваныя пакоі, пастаялыя двары, а таксама фабрычныя ці рамесныя ўстановы, прыбіральні павінны мець асобныя аддзяленьні для кожнага полу з самастойным уходам і выхадам.

14. Уходныя дзьверы прыбіральняў павінны быць зьвернуты на дваровыя вучасткі іх уласьнікаў; к суседняй сядзібе яны могуць быць зьвернуты тады, калі на адпаведных межах гэтых сядзіб існуюць платы вышынёй ня менш пабудовы самой прыбіральні, з захаваньнем 6 п. гэтае пастановы.

15. Уся пабудова прыбіральні павінна быць зроблена з моцнага бяз шчылін матар'ялу.

16. Падлога прыбіральні павінна мець сток к выграбу ці к прыёмніку нячыстот.

17. Пры ўсякай прыбіральні павінна быць зроблена выцяжная труба. Апошнюю праводзіць з выграбу.

ПАМЯШКАНЬНІ ДЛЯ ХАТНЯЙ ЖЫВЁЛЫ І ПТУШАК.

18. Хатняя жывёла павінна знаходзіцца толькі ў спэцыяльных памяшканьнях ня бліжэй 7 мэтраў ад жылога памяшканьня і ўтрымлівацца ў чыстаце.

АБ ЗВАЛАЧНЫХ МЯСЦОХ.

19. Нячыстоты выграбных і памыйных ям, а таксама сьмяцьцё павінны вывозіцца на спэцыяльна адведзеныя камгасам месцы.

20. На ўсіх вышэйпаказаных месцах устанаўляюцца слупы з адпаведнымі надпісамі.

21. **Сурова забараняецца:**

а) Скіданьне сьмяцьця і выліваньне нячыстот на гарадзкія пустуючыя землі.

б) Выліваньне і разьліваньне нячыстот на вуліцах пры перавозцы.

в) Звалка нячыстот, сьмяцьця і г. д. на беразе ракі Сьвіслачы.

г) Праваджэньне стокаў у раку з выграбных ям з домаўладаньняў, якія знаходзяцца на беразе ракі.

22. Нагляд за выкананьнем ускладаецца на саннагляд і міліцыю.

23. Вінаватыя ў парушэньні правіл падлягаюць пакараньню ў адміністрацыйным парадку—штрафам да 100 рублёў ці прымусовым работам да 1-га месяца.

24. Гэтая абавязковая пастанова ўваходзіць у сілу праз 7 дзён пасьля апублікаваньня.

Нам. Старшыні Менскага Гарадзкога Савету РАБІНОВІЧ.

Сэкратар Менскага Гарадзкога Савету ПАСЫНКОЎСКІ.

1-я Дзяржаўная друкарня.